

ЛИСТ О ЧЕЛИНЦУ И ЧЕЛИНЧАНИМА

25.

Челинац, април 2024. године - Број 294 - Година

Цијена 1,80 KM

Челиначке НОВИНЕ

ISSN 1986-9509

Пратите нас и на порталу: www.celinacke.com

Низом пригодних активности Полицијска станица обиљежила Дан полиције

ТЕЛЕФОНИ У ОПШТИНИ

Начелник општине (051) 553-010, факс 051 553-015

Службеник за односе с јавношћу 051 553-012

Замјеник начелника 051 553-013

Предсједник Скупштине општине 051 553-019

Секретар Скупштине општине 051 553-018

Одјељење за општу управу 051 553-030, 553-031

Матичар 051 553-027

Одј. за просторно уређење 051 553-037, 553-038

Одјељење за финансије 051 553-048, 553-049

Одсјек за прив. и друш. дј. 051 553-042, 553-043

Одј. за инсп. и ком. полиц. 051 553-053, 553-054

РО Пореске управе 051 555-280, 551-302,

Општинска борачка организација 051 552-529

РС Геодетске управе 051 551-063

Ватрогасна јединица: 122 (полиција преусмјерава)

УСТАНОВЕ

Дом здравља 051 551-044, Хитна помоћ 066 046 797

Полицијска станица: 051 551-222,

Центар за спорт и културу: 051 553-958

Центар за социјални рад: 051 555-096

Народна библиотека "Иво Андрић": 051 552-547

Дјечији вртић "Невен": 051 551-345

Пошта: 051 555 027; Црвени крст 051 551 072

ШКОЛЕ

Средња школа: 051 551-061,

ОШ "Милош Дујић" Челинац: 551-009, 555-287

ОШ "Младен Стојановић" Јошавка: 051/562-072

ОШ "Н. Пивашевић" С. Дубрава: 051/561-155,

ЦРКВЕ - ПАРОХИЈЕ

Црквена општина Челинац: 051 551-315,

свештеник Дејан Поповић 065 666-687,

свештеник Радивој Вујанић 065 528 520,

свештеник Милан Бајић 065 665 016

Стара Дубрава (Срђан Грумић) 051 561-280,

Јошавка (Драган Живковић) 065 434-975

ЦО Бранешци (Лука Божић) 051 564-626,

065 732-332,

ЦО Поповац, свеш. Слободан Брљић: 065 974 321,

Манастир Ступље 066 475 569, 051 262 222,

ФРИЗЕРСКИ САЛОНИ

"Атос" (Тривић Драгана) 051/551-135,

"Оља" 051/552-702,

"Марија" 065/577-402,

"Данијела" (Данијела Јолцић) 065/142-018,

"Wellness studio" (Боја Блаженовић) 051/551-715,

"Сандра" (Сњежана Срдић) 065/339-469,

"Fancy look" (Драгана Пашалић) 051/552-935,

"Гламур" 051/552-933,

"Слађана" 065/906-332,

"Capelli" 065/547-794; 065/725-032,

"Стил" (Данијела Савић) 065/984-842,

Bellissima 065/742-397,

"Дарија" 065/843-790,

"Невена" Невена Сарић 065 573 304,

Della bellezza 065/575-384,

"Стела" (Стела Стојановић - Крминац 065/697-258,

Фризерски салон "РАДЕНКА" 066/873-290.

МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Мјесна заједница Укрина: 051 561-144,

Мјесна заједница Јошавка: 051 562-126,

Мјесна заједница Бранешци: 051 564-630,

Мјесна заједница Брезичани: 051 683-281,

Мјесна заједница Шњеготина Д: 051 415-132,

Мјесна заједница Шњеготина Ср: 051 569-069,

Мјесна заједница Поповац: 051 565-177

Мјесна заједница Шахиновићи: 051 565-195

КОМУНАЛНА ПРЕДУЗЕЋА

"Чистоћа и зеленило" 051 555-036

"Водовод" 051 555-460, 555-461, 555-462

Градско гриј: 051 551-830, Топлана 551-897,

Ватрогасна јед: 122 (полиција преусмјерава)

Паркинг служба 051 553-026,

Електродистрибуција: дежурни 051 551 146,

Call centar, Дирекција БЛ: 051 247 100,

ДИМЊАЧАРИ

Пекез Миле: 065/792-842; 051/551-765,

Марјановић Радислав (Гралим): 065/520-700,

Божић Гојко Пицан 065/383-292, 051/551-956,

РЕСТОРАНИ

Хотел "Турист" 051/551-230, 051/551-093;

Коноба "Бук" 065/670-328;

"Житњак" 051/553-802, 065/288-400;

"Лагуна" 051/552-642;

"Ђоле", Зелени Вир 065/955-574;

"Биг Пром" 065/934-100;

МАЈСТОРИ

НГ Електроник Недељко Гаврић 065 968 100

Ригипс: Тривић Зоран 065/537-388,

Молер СЗР "САША": 065/545-894,

Електромеханичар и климе: 065/548-574,

Аутомеханичар Јунгић 051/551-367,

Водоинсталатер: Пекез Миле:

065/792-842; 051/551-765

Стаклар Бојан 065/466-513

ФРИЗЕРСКИ САЛОН "ВАЛ" ЈОШАВКА
(КОД МОСТА ПРЕМА ЖЕЉЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ)
051/562-020, 065/670-240,

Камермани и фотографи

Миле Родић: 065/673-589,

Зоран Бабић: 065/933-293,

Александар Ковачић: 065/983-529,

Никола Дерајић: 065/616-507,

Славиша Бранковић: 066/931-222

Никола Тадић 065/996-829

СУДСКИ ТУМАЧ ЗА ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

Професор италијанског и српског језика и књижевности

Борис Максимовић - 065/544-969

space.geronimo@gmail.com

ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

- Дом здравља: ЦЕНТРАЛА: 551-044,
- ХИТНА ПОМОЋ: 124 или 051/551-015
- директор 051 555-262,
- Стоматолог др Ђурић: 051/552-851, 065/923 301;
- Стоматолог ОСМИЈЕХ, Црни Врх 051/921-841, 3065/843-193,
- Здравствена установа др Радоњић: 051/551-189,
- Стоматолог. др Никола Радоњић 051/551-333,
- Апотека Маргомедик: 051/552-561.
- Апотека у Дому здравља: 051/555-080,
- Црвена апотека: 051/490-880,
- Апотека Ехпера Рхармасу 051/551-022

Челиначке новине

Лист о Челинцу и Челинчанима

Први број изашао је на Божић 2000.

Лист излази једном мјесечно

Основане децембра 1999.

Оснивач:

МВ 98 Profesional

Издавач, припрема и штампа:

Народна библиотека "Иво Андрић" Челинац

ОО СПКД "Просвјета" Челинац

Design, Челинац, 051/560-083

e-mail: dsdusko@gmail.com

Директор:

Јелена Иванковић

Главни и одговорни уредник

Борислав Максимовић

Технички уредник:

Душко Пејаковић

Фотографије:

Миле Родић

Борислав Максимовић

Адреса редакције:

Војводе Мишића 21, 78240 Челинац

Тел. 051/552-547,

e-mail: celinacke@gmail.com,

f Celinacke novine; www.celinacke.com

Рјешењем Министарства за информисање РС број: 01-303-1/00 „Челиначке новине“ су уписане у Регистар јавних гласила под редним бр. 355.

На основу члана 33. став 1. тачка 9. Закона о акцизама и порезу на промет Министарства науке и културе је мишљењем број 06-6-61-830/02 од 4. 11. 2002. године „Челиначке новине“ ослободило плаћања пореза на промет.

Жиро-рачун: ОО СПКД "Просвјета" Челинац,

број: 5520360002761150,

ЈИБ: 4400595390136

ISSN 1986-9509

Челиначке новине

Информације: 065/958-202

Дом здравља

Заказивање прегледа

Централа 051 551-044

У циљу квалитетније комуникације (избјегавање беспотребног чекања) са грађанима - корисницима услуга служби Дома здравља Челинац уведене су директне линије за службе породичне медицине:

ТИМ 1 - 051 491-881,

ТИМ 2 - 051 491-882,

ТИМ 3: 051 491-883,

ТИМ 4 - 051 491-884,

ТИМ 5 - 051 491-885,

ТИМ 6 (Јошавка) -

051 562-173,

ТИМ 7 (Укрина) -

051 561-141, 066 585 712,

ТИМ 8 (Бранешци) -

051 564-622, 066 585 713;

ВОЗАЧИ: 051 551 044

локал 122, 066 235 848,

Служба гинекологије

051 491-886

Центар за ментално здравље 051/491-887,

Специјалистичке службе за заказивање код свих специјалиста 051/491-880 (уролог, офтамолог, торакални хирург, абдоменални хирург, кардиолог, ендокринолог, ортопед, неуролог, васкуларни хирург).

ПЕДИЈАТРИЈА:

051/491-888, 066 585 715,

Овим путем молимо грађане да број 124 користе само за хитне случајеве!

Претплата – чланарина

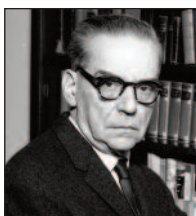
Чланарина (претплата) за Клуб читалаца «Челиначких новина» и за 2024. годину (12 бројева) износи 20 КМ. Претплатници који желе да им «Челиначке» стижу поштом на ову цијену треба да додају и годишњу поштарину, која износи 12 КМ за БиХ, а 70 КМ или 35 евра за иностранство. Годишња претплата на електронско издање «Челиначких новина» (PDF) кошта 20 КМ. Наравно, никакви трошкови поштарине се не додају. Претплатници на електронско издање су такође чланови Клуба читалаца «Челиначких новина». Чланарине и донације за «Челиначке новине» могу се уплатити на жиро-рачун:

СПКД «Просвјета» ОО Челинац.

Број рачуна: 5520360002761150, код Addico Bank,

ЈИБ: 4400595390136.

Важно је знати:

- Не објављујемо анонимна писма Редакцији;

- Прилоге примамо до 15. у мјесецу;

- «Челиначке новине» су 2012. године одликоване «Златном плакетом општине Челинац» за изузетне заслуге и допринос развоју општине Челинац;

- Будите члан Народне библиотеке «Иво Андрић» и СПКД «Просвјета» Челинац и равноправно с нама учествујте у културном развоју заједнице;

Огласни простор бесплатно уступамо свим колективима и појединцима који подржавају културне, спортске, омладинске, хуманитарне и еколошке активности;

МИСАО ЗА МАЈ

Не морате бити бољи од других.
Будите само најбољи што можете;
Душан Радовић

ДОГАЂАЈ МЈЕСЕЦА

Станоградња у замаху,
никад више кранова у Челинцу

ЛИЧНОСТ МЈЕСЕЦА

Жељко Благојевић Чак и ћерка му
Марија учествовали на Маратону
мира од Београда до Солуна.

Уводник

Споменик великану

Прије тачно једног вијека чувени учитељ у Опсјечком Фрањо Вучак покренуо је иницијативу да се код школе у овом селу изгради споменик краљу Петру Првом Карађорђевићу (1844-1921). Основао је Организациони одбор у који су ушли највиђенији људи из Опсјечког и Челинца у којем су били припадници свих вјера које су се практиковале на овом простору: и Срби, и муслимани, данас Бошњаци, и Хрвати, па и досељеници које је на размеђу два вијека у Босну и Херцеговину населила Аустро-Угарска. Споменик је подигнут двије године касније, а на спомен плочи је писало: «Краљу Петру I Великом Ослободиоцу. Захвални народ Опсјечког и околице, 1926.» У наредном периоду управо овај споменик биће мјесто гдје ће се дешавати разне свечаности. Све до 1941. године када Југославију напада нацистичка Њемачка, а власт на нашем простору под Хитлеровим спонзорством преузима злогласна Независна држава Хрватска (НДХ). Међу првима у Челинцу страдају национална и духовна знамења Срба – усташе руше Храм Киријака Отшелника (Михољска црква) у Челинцу и споменик краљу Петру Првом. У вријеме када је у Опсјечком подигнут споменик једном од најомиљенијих вођа код Срба којем је народ с разлогом уз име и презиме додавао и епитете Ослободиоц и Ујединитељ, у Босни и Херцеговини њему су били подигнути споменици још само у Сарајеву и Мркоњић Граду који је по овом монарху и добио име.

На посљедњој сједници Скупштине општине разматрала се и иницијатива Борачке организације из Опсјечког да се приступи обнови споменика Краљу Петру у овом селу. Похваливши ову иницијативу одборник Драшко Малић је предложио да се покрене јавна расправа у којој би требало да се дефинише изглед и локација споменика.

До Другог свјетског рата Опсјечко је било центар друштвених дешавања данашњег Челинца што потврђује и чињеница да је школа у Опсјечком отворена 1912, а у Челинцу, насеље Шамац, 1931. године. У међувремену ствари су се значајно промијениле. Краљ Петар I Карађорђевић је изузетно значајна личност наше историје и ако му Челинчани намјеравају обновити споменик за то и овог пута, као и прије сто година, треба уступити најзначајнију локацију. А данас је то центар Челинца у којем главна улица носи његово име, у којем Градски мост носи назив «Србија» у којем је један лијепо посвећен Срећењу Господњем које се у Србији празнује као Дан државности. И то све у пречнику од сто метара. Споменик великанима увијек се подиже на најбољем мјесту, а центар Челинца треба да буде идентификација свих становника ове општине, па и Опсјечког.

Б. М.

Пробни рад вртића у Дубрави Старој!

Затварање пружног прелаза у Грабовцу!

Сједница Скупштине општине Ново поскупљење комуналних услуга

Поскупио одвоз смећа, бесплатан паркинг за добровољне даваоце крви 15+

Општинско руководство сматра да је повећање цијена прикупљања отпада од стране предузећа „Чистоће и Зеленило“, оправдано јер је Влада Републике Српске подигла висину минималне плате, а Регионална депонија „Депот“ повећала цијену прихватања отпада, те да је овај потез у интересу опстанка предузећа и функционисања ове области у челиначкој општини

Чистоћа и Зеленило

На сједници Скупштине општине Челинац одржаној 29. марта гласовима скупштинске већине усвојена је одлука о повећању цијена одвоза смећа.

Нови цјеновник изгледа овако:

За грађанство, образовне, здравствене и социјалне установе, те општину Челинац са 0,19 КМ/м² цијена се повећава на 0,24 КМ/м²;

За привреду и остале кориснике са 0,72 КМ/м² на 0,90 КМ/м²;

За кориснике викенд кућа који живе у иностранству са 40 КМ на 50 КМ;

За привредне субјекте по контејнеру 1,1 м кубни са 60 КМ на 70 КМ;

За привредне субјекте по контејнеру 5 метара кубних са 135 КМ на 150 КМ;

Паушал за самачко домаћин-

ство са 4,27 КМ на 5,34 КМ;

Паушал за домаћинство са 8,55 КМ на 10,69 КМ;

На утврђену цијену додаје се ПДВ у висини 17%!

Поред новог цјеновника одборницима је од стране предузећа „Чистоћа и Зеленило“ достављен и „Елаборат оправданости промјене цијена“ у којем се поред осталог истиче да је предузеће у протеклом периоду остварило изразито позитивне помаке у пословању: приходи око 797.000 КМ од чега субвенције и донације износе око 104.000 КМ, наплата рачуна износи 93,34%, дуговања 470.000 КМ и најмања су у посљедњих 10 година...)

Одборници из реда опозиције истакли су да је поскупљење од 25 одсто нови удар на џепове грађана. Одборници ПДП Горан Тубак и Милан Нешић скренули су пажњу на чињеницу да се отпад не прикупља на цијелој територији општине Челинац.

- Како у Карачу нема, а у Дубрави Старој има смећа. Људи свагдје производе отпад и зашто се свагдје не уклањају дивље депоније гдје год се појаве, него само на неким мјестима. Ми у ПДП сматрамо да у „Чистоћи и Зеленилу“ има доста неријешених проблема у руковођењу. Предузеће је дужно око 500.000 КМ и дуговања треба зауставити. Наша иницијатива је била да се тамо утврди чињенично стање, да се

направи ред. Било је овдје пред нама и писмо - жалба радника упућена начелнику општине, везана за све проблеме у предузећу. Не могу грађани бити ти који ће својим средствима покривати грешке у раду предузећа. Најлакше је дићи цијену услуга. Овакво дизање цијена је некоректно. — рекао је Тубак.

Нешић је питао како се могу испостављати рачуни без претходно потписаног уговора са домаћинствима и привредним субјектима.

Драган Кичић (СДС) је рекао да је учестало поскупљење комуналних услуга у свим областима, а да се из кредита који враћају сви грађани рјешавају лоше одлуке руководства, а не рјешавају се стратешки проблеми у комуналним предузећима.

Небојша Старчевић в.д. директора ЈП „Чистоћа и Зеленило“ истакао је да се повећању цијена морало приступити из нужде.

- Повећана је минимална плата радника, а велики проценат наших радника је управо на минималцу. И Регионална депонија „Депот“ у Рамићима је повећала цијене својих услуга. Ми позивамо све кориснике наших услуга да потпишемо уговор, али неки се оглушују. Дивље депоније уклањамо тамо гдје нас позове надлежно општинско одјељење. Не можемо самоиницијативно радити на штету предузећа и увести га у минус. „Кубуримо“ с ликвидношћу, али упркос свему без прекида радимо свој посао прилично успјешно — рекао је Старчевић.

Паркинг

Одборници су доста пажње посветили и новој одлуци о паркиралиштима у Челинцу која је добила подршку већег дијела одборника.

Цјеновник паркирања изгледа овако: 0,5 КМ по сату, 2 КМ цјелодневна карта, недељом и државним празником не врши се наплата паркинга, цијена мјесечне паркинг карте која се може користити на свим паркиралиштима без обзира на вријеме задржавања 20 КМ, полугодишње 50 КМ

и годишње 100 КМ. Бесплатно за добровољне даваоце крви који су више од 15 пута даривали крв и за грађане из братских општина Мајданпек, Трстеник и Звечан.

Цијена повлаштене карте за запослене 10 КМ мјесечно, 40 КМ полугодишња или 80 КМ годишња и вриједи само за једно паркиралиште које је наведено у захтјеву.

Цијена повлаштене карте за станаре износи 5 КМ мјесечно, или 30 КМ годишње и вриједи само за једно паркиралиште које је наведено у захтјеву.

Новчане казне за лица која не поштују одлуку о паркирању крећу се од 40 КМ до 200 КМ (50% ако се у року од осам дана плати казна) и зависно од врсте прекршаја и возила. Кажњава се и повреда предвиђеног паркинга мјеста за инвалиде.

Расправљајући о овој теми Зорица Пејић (Народни фронт) рекла је да се повлаштене карте на појединим паркиралиштима, нарочито у вечерњим сатима, често не могу користити јер су сва паркинга мјеста заузета од стране лица која не станују у тим зградама, а у то вријеме не наплаћује се паркирање. Она је предложила да се подигне цијена повлашћених карата које користе станари зграда, али да се на неки начин уреди стање.

Лијеп гест према добровољним даваоцима крви посебно је поздравила Сандра Јанковић (СДС) која је подсјетила да је управо она ову иницијативу по-

крнула прије пола година и од тада активно ради да она добије примјену у пракси.

Затражена већа подршка пчеларству

Одборници су усвојили и програм утрешка средстава за подршку пољопривреди и предузетништву вриједан 130.000 КМ, а средства ће правилником бити распоређена на улагања у животињску и биљну производњу, надокнаде штета у пољопривреди, подршку активностима задруга, али и за помоћ предузетништву.

Драган Кичић (СДС) је предложио да се пчеларима да значајнија подршка јер је пчеларство прилично захтјевна и скупа пољопривредна дјелатност. Већина пчелара улажу значајна средства у прихрану и заштиту пчела јер су учестале временске непогоде, а пчеларство није само од изузетног значаја за животну средину него би требало да буде и заштитни знак општине Челинац која је и добила назив по овој пољопривредној грани. Он је рекао да би за општину то био мали издатак, а пчеларима велика подршка.

Опозиција се жали на „медијски мрак“

О извјештају о раду начелника општине и Општинске управе за прошлу годину није се дуго расправљало. Начелник општине Владо Глигорић оцијенио је да је у прошлој години било доста ак-

тивности од стране општинског руководства и Општинске управе, да су службе биле активне и да су успјешно реализовани бројни пројекти.

- Остварено је низ контаката са представницима институција, привредне, политичке, културне и научне заједнице из земље и иностранства те се у наредном периоду може очекивати покретање корисних пројеката – рекао је начелник Глигорић.

Извјештај је усвојен гласовима скупштинске већине, а опозиција је имала низ примједби. Горан Тубак је рекао да је овај период обиљежен небригом о комуналним предузећима чија се кулминација десила јесенас када је од стране „Градског гријања“ каснио почетак испоруке топлотне енергије потрошачима, те малим улагањима у село, пољопривреду и привреду. Према његовим ријечима треба боље анализирати рад комуналних предузећа јер субвенције које им се без анализе додјељују мотивишу их на слабији рад, као и удружења за заштиту изворишта која управљају великим сеоским водоводима јер је упитна њихова законитост.

Драган Кичић је рекао да неажурност општинских и комуналних служби усложњава проблеме, те да је информисање о раду Скупштине општине и општинских служби назадовало, а за то је примједбу дао управо начелнику.

На исти начин усвојена је и информација о раду Скупштине општине у 2023. години.

Горан Тубак је и овом приликом поновио свој ранији став да рад Скупштине општине обиљежава слаба информисаност јавности јер се сједнице не снимају и не емитују на друштвеним мрежама како је раније тражио, а већ дуже вријеме и ТВ КЗ само даје краће извјештаје.

- У Челинцу влада „медијски мрак“ кад је у питању рад Скупштине општине. Да бар отворите прозоре неко би од пролазника чуо шта се овдје прича. Такав ваш однос довео је до појаве лажних портала и профила на друштвеним мрежама који дезинф-

Наставља се замјена ограде око Храма Срећења Господњег

ормишу јавност. Ја се овдје не борим за власт него за интересе локалне заједнице и грађана и због тога би било добро да јавност зна ко се зашто и како овдје залаже и какве иницијативе покреће, ко подржава одлуке које нису добре за грађане и локалну заједницу. Захваљујући лошем раду Скупштине општине и општинског руководства десило се и кашњење гријне сезоне јесенас - рекао је Тубак.

Милан Нешић је питао ко је овластио председника да Скупштину општине представља на догађајима и састанцима и оцијенио да грађани и локална заједница од тих састанака немају никакву корист.

Драган Кичић је имао примједбе на давање одговора на одборничка питања оцијенивши их да су они често некоректни и да нису директни, те да се одговара на питање које није постављено.

- Боље је да проблеме у локалној заједници рјешавамо у Скупштини општине него на улици и на конференцијама за медије у Бањалуци – рекао је Кичић.

Председник Скупштине општине Дејан Куртиновић (СП) није се сложио са констатацијом да рад ове институције обиљежава „медијски мрак“ јер није забрањен приступ ниједном заинтересованом медију.

- И прије мене, а вјероватно тако ће бити и после мене, председник Скупштине општине представља Скупштину на јавним догађајима и састанцима. И није тачно да од тих састанака локал-

на заједница и грађани немају корист јер све се и дешава да би се почели, проводили или завршавали неки послови. Председник Скупштине општине није уредник Одговора на одборничка питања. Ми питања прослеђујемо онима којима су упућена и одговоре тих служби или институција преносимо у цјелини – рекао је Куртиновић.

Усвојена је одлука о финансирању парламентарних политичких партија зашто ће се у овој години у општинском буџету издвојити 25.000 КМ, а распоредиће се дијелом пропорционално, дијелом по броју одборничких мандата.

Прихваћен је и план кориштења средстава од продатих шумских сортимената у овој години, а очекивани приход од шумарије у општински буџет планиран је у висини 300.000 КМ.

Одборник Драган Кичић је рекао да би се највећи износ требало користити за одржавање путне мреже у дијеловима општине гдје се врши експлоатација дрвета, а не како се то чини, у разне друге намјене.

- Наравно, може и за друге намјене, али не у процентима како се то до сада чини – рекао је Кичић.

На дневном реду били су и извјештаји о раду свих челиначких установа (Дома здравља „Свети Врачеви“, Центра за социјални рад, Дјечијег вртића „Невен“, Народне библиотеке „Иво Андрић“, Центра за спорт и кул-

туру) и удружења која добијају значајнију подршку из општинског буџета (Удружење пензионера, Црвени крст, Борачка организација, Ватрогасно друштво). Сви извјештаји су прихваћени од стране већине одборника.

Током разматрања извјештаја о раду Дома здравља и Програма превентивне здравствене заштите више одборника скренуло је пажњу на забрињавајући тренд раста неких болести, нарочито малигних, дијабетеса, кардио-васкуларних и психијатријских. У извјештајима је истакнуто да је током прошле године у Дому здравља обављено укупно 81.000 прегледа, а близу 90.000 лабораторијских услуга. Преглед дјече за полазак у школу у протеклој деценији опао је са 136 из 2013. године на 62 (2023) што говори о демографској катаклизми која је одавно захватила наш народ и простор. Евидентирана су три лица која болују од туберкулозе, 1.420 од високог крвног притиска, 679 лица има дијабетес, 347 малигне болести (тумор), 532 срчана обољења, 554 психијатријска обољења, 21 лице болује од разне овисности, а у прошлој години евидентирано је и 37 случајева ковид-19 што значи да је вирус који је харао планетом непуне три године још увијек присутан међу нама.

Зорица Пејић је истакла да се у превентивну здравствену заштиту треба много више улагати, али и да сви друштвени чиниоци треба да раде на њеном унапређењу.

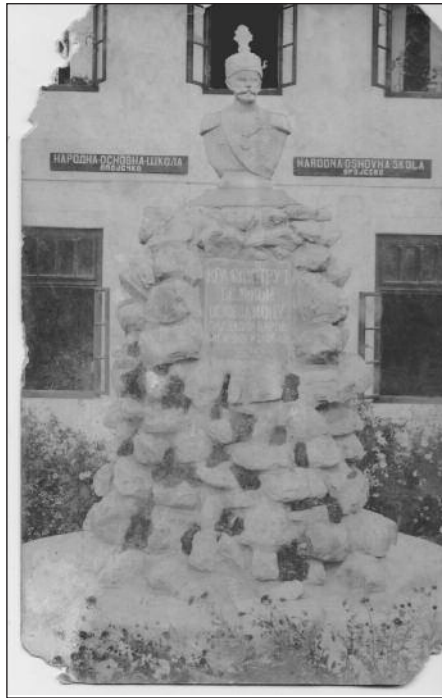
Трудом и средствима вјерника санира се Храм Светог Пантелејмона у Опсјечком (Кик), градилиште са протојерејем ставрофором Радивојем Вујанићем обишао и начелник општине Влдо Глигорић

Сандра Јанковић питала је да ли је лабораторијска опрема у Дому здравља поуздана, јер је имала негативна искуства.

Драган Кичић је скренуо пажњу на потешкоће приликом заказивања прегледа у УКЦ РС у Бањалуци, да је то путем телефона готово немогуће, а и кад се лично закаже, чекање на преглед је недопустиво дуго.

Директор Дома здравља др Драшко Купрешак је истакао да је лабораторијска опрема у овој здравственој установи исправна, да се редовно сервисира, да на њој раде стручна лица, и да не значи да су анализе у приватним амбулантама тачне. Он је рекао и да Дом здравља не може утицати на заказивање прегледа у УКЦ РС у Бањалуци.

У извјештају о раду Центра за спорт и културу поред осталог наведено је да је у прошлој години за рад спортских и културних удружења издвојено близу 150.000 КМ, и то: ФК „Челинац“ близу 54.000 КМ, ФК „Шњеготина“ 19.000 КМ, КМФ „Челинац“ 6.500 КМ, КМФ „Јошавка“ 6.000

Споменик краљу Петру I у Опсјечком

КМ, Омладински кошаркашки клуб „Челинац“ 5.000 КМ, Планинарско друштво „Чичак“ 1.000 КМ, КУД „Милош Дујић Мишо“ 7.000 КМ, КУД „Младост“ Брезичани 3.200 КМ, Удружење спортских риболоваца 2.000 КМ,

Омладински рукометни клуб 17.000 КМ, Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ 1.300 КМ, ПКУД „Миличино огњиште“ 2.500 КМ, МТБ Челинац (бициклисти) 1.600 КМ, Удружење грађана „Могу 1.500 КМ, Карате клуб „Вукови“ Бранешци 2.500 КМ, итд.

Приликом расправе о овом извјештају одборници опозиције питали су зашто је свих додатних 13.000 КМ распоређено ФК „Челинац“, а не и осталим клубовима, одборник Драган Предић (СНСД), који је и предсједник ФК „Челинац“, рекао је да је овај клуб највећи, најорганизованији и клуб са најдужом традицијом у Челинцу, да има највише такмичарских селекција, такмичи се у рангу Друге лиге, и да се због свега тога повећавају и обавезе.

Одборник Милован Вујичић (ДНС) рекао је да Скупштина општине нема потребу детаљисати о раду спортских и културних удружења јер они имају своје органе управљања, подносе извјештаје и Центру за спорт и културу чиме ова установа има увид у њихов рад, а и средства која добијају нису велика.

О обнављању споменика краљу Петру I

У оквиру извјештаја о раду Општинске борачке организације усвојен је закључак проистекао из рада Комисије за борачка питања, да се приступи формирању радне групе за обнову и санацију споменика Краљу Петру Првом Карађорђевићу код школе у Опсјечком. Споменик је на иницијативу мјештана Опсјечког и учитеља Фрање Вучака подигнут 1926, а порушен од стране усташа 1941. године.

Одборник Драшко Малић (СНСД) је рекао да је ово лијепа идеја коју треба подржати, али да би било добро анализирати стање и затражити мишљење стручних лица и колектива међу којима и Народне библиотеке „Иво Андрић“ која о овој теми има низ корисних информација.

Б. М.

Дом здравља Челинац Коначно стигао педијатар

Након завршене специјализације педијатрије др Данијела Дујаковић почела је стално да ради у Дому здравља „Свети Врачеви“ у Челинцу чиме је након шест година овај велики проблем, на радост младих родитеља, коначно квалитетно ријешен.

Сједница Скупштине општине Одговори на одборничка питања

На 30. редовној сједници Скупштине општине Челинац одржаној 20. фебруара постављена су одборничка питања на која су надлежни дали следеће одговоре:

Сандра Јанковић, одборник СДС: Када ће доћи до измјене Одлуке о јавним паркиралиштима на подручју општине Челинац, с тим у вези када ће доћи до набавке паркинг апарата и када ће они бити постављени на одговарајућа мјеста у Челинцу?

ОДГОВОР: У току је припрема приједлога нове Одлуке о јавним паркиралиштима и иста ће се пред одборницима наћи већ на наредној сједници Скупштине општине Челинац. Такође, још крајем прошле године покренута је процедура набавке два паркинг-апарата, те су исти почетком марта и постављени у улици Првог крајишког пролетерског батаљона и у улици Војводе Мишића.

? Првог септембра прошле године поднијела сам иницијативу да се добровољним даваоцима крви (Црвени крст Челинац, који су дали крв 15 и више пута) обезбједи бесплатна паркинг карата на подручју општине Челинац. На исту иницијативу сам добила позитиван (писмени) одговор од начелника општине, с тим у вези када ће доћи до реализације ове иницијативе и да ли се шта радило по овом питању?

ОДГОВОР: Као што смо у претходном одговору написали, у току је припрема нове Одлуке о јавним паркиралиштима. Кроз контакте и у сарадњи са Општинском организацијом Црвеног крста Челинац свакако ће бити уобзирена и наведена категорија становништва.

Горан Тубак, одборник ПДП: Прије мјесец дана на пружном прелазу у Укрини воз је ударио аутомобил. На том прелазу постоји семафор који је тад радио, а прије тога је неколико мјесеци био у квару, али тај прелаз је читаво вријеме био затрпан разним материјалима и постао прилично непрегледан. Послије самог удеса је дошла инспекција и наредила да се тај

материјал склони на неку удаљеност од пружног прелаза што је и учињено. Да ли је морало да се деси несрећа па да се нешто предузме, колика је ту

улога општинских органа и обавеза општине да се заштите и други прелази на нашој општини који су непрегледни (да се поставе рампе, семафори, огледала)? Да ли је неко од општинских стручњака изашао на терен да се помогне грађанима и да се обезбједе прелази?

ОДГОВОР: Наведени пружни прелаз се налази на Регионалном путу 2104 Укрини – Клупе и исти је у надлежности ЈП “Путеви Републике Српске”. Такође, овај пружни прелаз је адекватно обиљежен саобраћајном сигнализацијом коју су сви учесници дужни да поштују.

? Колике су плате општинским службеницима: начелник, замјеник начелника и предсједник Скупштине (брuto и нето)?

ОДГОВОР: Плате службеника запослених у Општинској управи општине Челинац се обрачунавају и исплаћују у складу са Појединачним колективним уговором за запослене у Општинској управи општине Челинац („Службени гласник Општине Челинац“, број: 06/22, 05/23 и 01/24) и Правилником о платама и другим примањима у Општинској управи општине Челинац („Службени гласник општине Челинац“, број: 06/22, 05/23 и 01/24). Плата начелника општине, замјеника начелника општине и предсједника скупштине општине се обрачунава и исплаћује у складу са Законом о статусу функционера јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број: 96/05 и 98/13) којим је прописана обавеза утврђивања плате функционера која не може бити већа од три и по просјечне плате у јединици локалне самоуправе, а у складу са којим је и Одлука о платама функционера општине Челинац („Службени гласник Општине Челинац“, број: 01/13 и 05/14). Сви наведени прописи су јавно доступни и свако ко има интерес да сазна износ плата за све горе наведене, може извршити увид у прописе.

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ, Владо ГЛИГОРИЋ

ТЕЛ 051 551 093

**ХОТЕЛ “ТУРИСТ” ОРГАНИЗУЈЕ СВЕ
ВРСТЕ ЈАВНИХ ДОГАЂАЈА!**

Пројекат „Здраве заједнице у БиХ“ Афирмисање здравог начина живота

У Скупштинској салу Општинске управе у Челинцу 12. априла одржано је савјетовање на тему „Здраве заједнице у Босни и Херцеговини“.

Унапређење заштите здравља грађана у локалним заједницама, превенција обољења, те промоција здравих навика циљеви су пројекта „Здрава заједница у БиХ“, који је представљен у Челинцу.

Помоћник министра здравља и социјалне заштите Републике Српске Милан Латиновић рекао је да је пројекат посвећен холистичком приступу, са главним акцентом на промоцији здравља и превенцији болести.

„У реализацији пројекта ће, осим Дома здравља Челинац учествовати и друге установе, прије свих из области образовања и социјалне заштите, као и невладине организације“, рекао је Латиновић новинарима након савјетовања.

Латиновић је навео да пројекат спроводи Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске, Министарство здравства Федерације БиХ, уз подршку Савеза и општина Српске заједно са партнерима, Институтом за популацију и развој – ИПД, који је техничка подр-

шка. Менаџер пројекта „Здраве заједнице у БиХ“ Донита Хајла Хасечић рекла је да пројекат подржава и Швајцарска. Она је навела да ће пројекат бити спроведен у 11 општина у Републици Српској, односно 25 јединица локалне самоуправе у БиХ са циљем превенције примарно незаразних болести, те да се промијене животни стилови како би

грађани више бриге посветили сопственом здрављу.

Начелник општине Челинац Владо Глигорић рекао је да ово веома значајна пројекат за ову локалну заједницу и да се намеће као потреба, јер је неопходна промоција здравих навика још од најмањег узраста.

„Веома је битно да се стичу здраве навике, да се не занемарује физичка активност, правилна исхрана, те превентивни прегледи. То треба институционално промовисати, уз укључивање невладиног сектора и спортских колектива“, рекао је Глигорић.

Он је додао да је пројекат конципиран на период од четири плус осам година и нагласио да Дом здравља Челинац ради добар посао у сарадњи са другим здравственим установама и приватном праксом, те да може бити носилац пројекта заједно са локалном заједницом. Глигорић каже да су оснивањем општинског Одбора за здравство створени предуслови да ова локална заједница буде партнер о пројекту.

Б. М.

Милан Латиновић, Донита Хајла Хасечић и Владо Глигорић

S.Z.R. AJKIĆ KERAM
UGRADNJA
svih vrsta podnih i zidnih
keramičkih pločica i
kamena
VI. Ajkić Duško
Ul. Miroslava Đokića br.2, 78240 ČELINAC
tel:051/552-567, mob:065/810-291

СУДСКИ ТУМАЧ ЗА ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

Професор италијанског и
српског језика и књижевности
Борис Максимовић - 065/544-969
space.geronimo@gmail.com

Станоградња у Челинцу у замаху

Активно пет градилишта

У Челинцу се тренутно гради пет стамбено-пословних зграда (видјети колор стране у средини), никад више у исто вријеме. Све више Бањалучана одлучује се, прије свега због повољније цијене стамбеног квадрата, да се настане у Челинцу. Како је то изгледало прије четири деценије видјети у тексту доље.

Прије четири деценије

Средства одлазе ван комуне

Од планираних 175 станова за четири године изграђено свега 52 стамбене јединице

ЧЕЛИНАЦ, 4. јануара 1985 – Средњорочним планом развоја општине од 1981. до 1985. године, поред осталог, предвиђено је да се изгради 175 нових станова. Досадашња пракса је показала да су овим предвиђањима више изражене жеље у односу на могућност. У протекле четири године изграђено су свега 52 стана, а план је извршен са 40 одсто.

За овакво стање и подбачај у стамбеној изградњи има више разлога: немарно планирање, недостатак средстава и оно што годинама мучи Челинчане – одлијевање средстава за куповину станова у Бањалуци. О стамбеној изградњи и извршавању задатака у овој области до сада је расправљано више пута. О томе је било доста ријечи и у делегаци-

јама удруженог рада и на зборовима грађана када се расправљало о овогодишњим документима развоја општине. У већини делегација указано је на слабости и тешкоће око обезбјеђивања средстава, јер радне организације не радо измирују своје обавезе, а поједине чак нису ни заинтересоване да се станови граде у Челинцу. О томе говори и податак да је из стамбених средстава ове општине у посљедњих 10 годи-

на купљено близу 30 станова у Бањалуци. С правом се чују реакција и поставља питање када ће се стати у крај овим проблемима. Да ли удружени рад има средстава да купује и гради стамбене ван подручја општине, када се зна да не могу измирити ни створене обавезе у стамбеној изградњи у центру комуне.

Ипак је крајем минуле године упућено доста критике и замјерки на спорост изградње станова у Челинцу, сви су изгledi да ће се у појединим радним организацијама наставити са досадашњом праксом, односно издвајањем стамбеног динара за куповину станова у Бањалуци. На то указује и чињеница да се Заједници становања у Челинцу на вијест о изградњи 27 станова, до сада изјаснило 18 организација удруженог рада. И не само то, проблем је и у томе што је мало средстава за текуће одржавање и што из године у годину поскупљује стамбена изградња.

С. МИЛИЈЕВИЋ

 imprimatur

Издавачка кућа
imprimatur.izdavastvo@gmail.com
Boris Maksimović - 065 544 969

Након затварања једног пружног прелаза у Грабовцу

Онемогућен прилаз кућама и њивама

Зашто није реализована одлука Скупштине општине

Поводом најава да ће Жељезнице Републике Српске затворити један пружни прелаз на прузи Бања Лука – Добој у селу Грабовац на прошлој сједници Скупштине општине одборник Горан Тубак (ПДП) поставио је одборничко питање:

- Зашто се сада затвара прелаз који се користи већ 20 година? Један од шездесет! Зашто се затвара само овај прелаз кад на прузи од Добоја до Бањалуке постоји укупно 60 сличних? Жељезнице не могу и не смију самовољно затварати пружни прелаз без сагласности општине Челинац! ПДП захтијева да се сви прелази адекватно обезбиједи и оставе у функцији! Ко је дао сагласност или потписао захтјев Жељезницама РС – рекао је поред осталог Тубак.

На истој сједници одборник Сениша Тешић (УС), а као запосленик Жељезница РС и руководилац на овој прузи, рекао је да по закону на два км не може бити више од једног пружног прелаза, а у овом случају на 800 метара хоће три прелаза. Он је рекао да спорни прелаз никада званично није ни постојао, а био је у употреби само уз добру вољу Жељезница РС. Додао је да ово предузеће не сноси никакву

одговорност за овај проблем, него се придржава закона, а све је на општини која треба да проведе раније донесену одлуку у праксу.

Међутим, више одборника је рекло да се на овом пружном прелазу никада нису десили саобраћајни удеси и да је он један од најпрегледнијих на 40-ак км пруге која пролази кроз челиначку општину.

Подсјећамо, 18. октобра 2006. године Скупштина општине донијела је одлуку која је објављена и у Службеном гласнику општине о затварању путних прелаза у нивоу жељезничке пруге у км 76+424 и км 77+250 и отварању путног прелаза у км 76+764 на жељезничкој прузи Добој – Бања Лука (овај који је затворен). С тим у вези донесен је и одговарајући регулациони план. Ова одлука никада није проведена у праксу.

У међувремену поменути пружни прелаз је затворен, а у редакцију „Челиначких новина“ стигло је и реаговање породице Чугљеновић једне од оних која је затварањем прелаза остала одсјечена од свијета.

-Због немара општинске власти, три куће и неколико приватних парцела, чином затварања прелаза у Грабовцу је остало од-

сјечено од остатка свијета. Наиме на овај затворени прелаз треба да се преусмјере корисници сусједна два пружна прелаза. Јер два сусједна прелаза су у супротности са Законом о Жељезницама Републике Српке, члан 49. став 3. На једном од сусједних прелаза је било шест саобраћајних несрећа са три смртна исхода, од којих је један малољетан дјечак. Општина Челинац је донијела одлуку о затварању та два сусједна прелаза и отварању прелаза у Грабовцу, усвојила план парцелације и учртала приступне путеве до јединог законитог прелаза, али општина никад није провела донесене одлуке. Зашто сада испаштамо ми, обични грађани, који имамо сву документацију за наше куће, али им не можемо никако прићи. Нашим кућама не може да

дође ни хитна помоћ, ни ватрогасна служба, а о комуналним услугама да и не говоримо. Али рачуне за комуналне услуге, које не можемо да користимо, уредно добијамо. Сматрамо да је ово велики минус за општину Челинац јер у данашње вријеме када богати људи купују парцеле на Мјесецу, јер мисле на будућност, ми о будућности можемо само да сањамо, нама је угрожена садашњост – истиче Драган Чугљеновић.

И у наредним бројевима нашег листа објављиваћемо актуелности везан за овај дугогодишњи проблем мјештана.

Б. М.

Да ли знате?

Да је срце плавог кита тешко преко 600 кг;

Да смо ујутро у просјеку за један центиметар виши него увече;

Да мачке производе више од сто звукова, а пси само десет;

Да вјероватноћа да живите дуже од сто година је један према двије милијарде;

Да козе имају правоугаоне зјенице;

Припрема:

Мирко СТАНКОВИЋ

Полицијска станица Челинац Освећена спомен-плоча погинулим борцима

Помен Александру Ђурићу и Браниславу Јагодићу

Поводом Дана полиције (4. априла) на Благовијести (7. априла) у Полицијској станици Челинац освештана је спомен-плоча припадницима ове установе Александру (Р) Ђурићу (13.1.1976 - 17.11.1994, Купрес) и Браниславу (О) Јагодићу (29.10.1969 – 16.9.1995, Кључ) погинулим у Одбрамбено-отаџбинском рату. Ђурић је најмлађи погинули борац у општини Челинац, а Јагодић је страдао приликом извлачења из непријатељског окружења у којем се нашла његова ратна јединица.

У присуству радника овог колектива, сабораца и пензионисаних полицајаца, као и руководства општине Челинац, Борачке организације, породице, пријатеља помен Александру и Браниславу служио је протонамјесник Дејан Поповић који је потом и освештао спомен-плочу.

-У ову молитву увела су нас звона са Светоар-

ханђеоског храма, спомене-храма у ком на свакој литургији у оном њеном најсветијем дијелу сјећамо се оних који су уснули у Господу бранећи вјеру православну и отаџбину српску. И ево нас у земљи наших отаца, у отаџбини Српској, у култури сјећања. У овом дому мира и сигурности освешћујући ову спомен-плочу,

видимо ликове младих људи. И заиста, на свим нашим споменицима, ма гдје они били, и након ког рата и у ком тренутку подигнути, су млади људи. Никад им није касно подизати спомен-знамења, иако би наши непријатељи који никад не спавају вољели да нам некако искључе и угасе сјећање и да нам кажу да смо ми гори, другачији, и да нисмо достојни да се сјећамо оних који су бољи и који су свети. У најбољим тренуцима њихових живота Господ их је позвао из овоземаљског живота у живот вјечни. И ми данас стојимо у миру у овом дирљивом тренутку, сјећајући се не само Александра и Бранислава, него и свих оних наших сродника, а свако од нас овдје има и у ужој и у широј породици оне који су оно што је најсветије, а то је живот, принијели на олтар отаџбине. Дакле, и ми смо се

Ратне успомене: у рову на купреском ратишту

данас овдје молитвено сабрали љубазним позивом, да и у овој институцији, као и у другим институцијама, поставимо један биљег, једну тапију и опомену да ми који који овдје долазимо и ви који овдје радите, знате ко сте, чији сте и куда идете. То је онај светосавски, светосимеоновски и завјет косовски, да увијек од нас свако зна ко је, чији је и куда иде. Нека вам је сретан и благословен овај празник, нека Господ услиши наше молитве, нека душе Бранислава и Александра призове са душама светих, уснулих див-јунака од косовских дана па до дана данашњег – рекао је након молитве протонамјесник Дејан Поповић и упутио благослов свим присутним.

Присутне је у име Полицијске станице поздравио и захвалио им се на учешћу у молитви командир Полицијске станице Даниел Вуковић.

- Надам се да ћемо и у будућем времену молитвено сједијати се наших погинулих колега, као што смо то чинили и у досадашњем периоду на њиховим гробовима, али и другим поводима - рекао је Вуковић.

Спомен-плоча је постављена у холу Полицијске станице, а дар је челиначког предузећа SBS, doo.

Б. М.

Фотографија и на колор сирани

Дубрава Стара и Вртић „Невен“ Вртић у селу

Пробни рад у трајању од три мјесеца

На иницијативу Савјета мјесне заједнице Дубрава Стара и околних мјесних заједница, пароха стародубравског и родитеља, а уз подршку локалне заједнице и Дјечијег вртића „Невен“, у просторијама основне школе „Новак Пивашевић“ заживио је програм предшколског васпитања и образовања за малишане из овог села и околних насеља.

Почетак рада организационе јединице „Невен 1“ својим присуством су 5. априла озваничили начелник општине Владо Глигорић са сарадницима и директор Дјечијег вртића „Невен“ Дарија Ђекић.

Била је ово прилика за угодно дружење и разговор са дјецом и родитељима, али и да се заједно са директором школе Немањом

Беновићем разговара о испуњености услова за боравак малишана у школи, текућим питањима и плановима за наредни период.

Пожељивши малишанима угодан боравак у вртићу, те лијепо и радосно дружење, начелник је рекао да је локална заједница препознала и са задовољством подржала иницијативу о оснивању јединице вртића у Дубрави Старој.

„Ово је на неки начин пилот пројекат на временски период од три мјесеца, а наравно да ћемо се овим питањем систе-

матично бавити и у наредном периоду и видјети на који начин можемо осигурати да малишани овог подручја и у будућности буду обухваћени предшколским васпитањем и образовањем у мјесту гдје живе“, истакао је Глигорић и нагласио да дјеца у организационој јединици „Невен 1“ бораве бесплатно.

Не скривајући задовољство због оснивања организационе јединице вртића у руралном подручју, директор Дјечијег вртића „Невен“ Дарија Ђекић је навела да је предшколски програм у Дубрави саставни дио годишњег програма рада установе, те да ће 25 малишана узраста од три до пет година у њој дневно проводити по три сата.

Подсјетила је на чињеницу да је Министарство просвјете и културе Републике Српске утврдило испуњеност услова за оснивање јединице и безбједан боравак малишана у просторијама школе „Новак Пивашевић“.

У овој основној школи од 1. марта траје и тромјесечни програм припреме пред полазак у школу.

Драгана КЉАЈИЋ

ПРОЈЕКТНИ БИРО ИРИНГ

Предузеће за пројектовање, грађевинарство и трговину; Занатски центар Челинац, код зграде Општине

ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ЛЕГАЛИЗАЦИЈЕ
ПРОЈЕКТИ ЕНТЕРИЈЕРА 3D ПРИКАЗИ
И ОПРЕМАЊЕ
НАДЗОР И ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА
065 624 594, 065 918 235, 051 551 520

Привредна кретања у РС Све лошије вијести из привреде

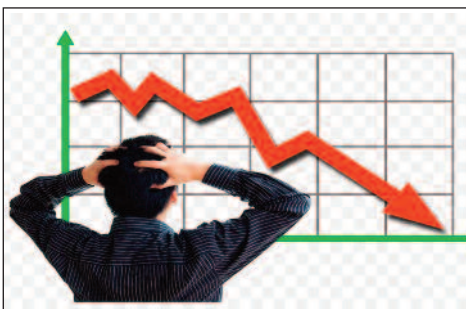
Спољнотрговински дефицит износи 269,50 милиона КМ. Дошло је до повећања дефицита за 182 ми-

Према подацима Привредне коморе Републике Српске индустријска производња, у периоду јануар - фебруар 2024. године у односу на исти период 2023. године, биљежи пад од 3,1%.

Број запослених у индустрији, у прва два мјесеца 2024. године у односу на исти период претходне године, смањен је за 3,6%.

Укупан обим робне размјене Републике Српске са иностранством за два мјесеца 2024. године износио је 1,78 милијарди КМ и у поређењу са обимом оствареним у истом периоду 2023. године смањен је за 56,78 милиона КМ, односно мањи је за 3,1%. Остварен је извоз у вриједности од 756,17 милиона КМ, што представља смањење од 119,39 милиона КМ, односно за 13,6%. Увоз је износио 1,02 милијарде КМ и већи је за 62,61 милион КМ, одно-

сно увоз је повећан за 6,5%. Спољнотрговински дефицит износи 269,50 милиона КМ. Дошло

је до повећања дефицита за 182 милиона КМ. Покривеност увоза извозом износи 73,7%, док је у периоду јануар - фебруар 2023. године износила 90,9%.

Мјесечна инфлација у фебруару 2024. године (фебруар 2024/ јануар 2024) износила је 0,5%, док је годишња инфлација (фебруар 2024/ фебруар 2023) износила 2,8%.

Просјечна нето плата у фебруару 2024. године износила је 1.392 КМ. У односу на просјечну плату у јануару 2024. године, просјечна плата у фебруару 2024. године већа је за 80 КМ, односно реално је већа за 5,6%. У односу на фебруарску плату у 2023. години реално је већа за 7,8%.

Просјечна бруто плата у фебруару 2024. године износила је 2.129 КМ, што је за 128 КМ више у односу на јануарску бруто плату у 2024. години.

Пореска управа Републике Српске је у прва два мјесеца ове године на рачун јавних прихода РС прикупила 590 милиона марака, што је за 77,4 милиона КМ или 15% више у односу на прва два мјесеца претходне године, уз наставак раста прихода у свим сегментима. Наплата директних пореза у периоду јануар - фебруар ове године већа је за 22%, док је наплата осталих јавних прихода и доприноса већа за по 14%.

Просјечан број незапослених у Републици Српској, у периоду јануар - фебруар 2024. године износио је 58.957 лица, што је у односу на број незапослених у истом периоду 2023. године мање за 5.498 лица, односно мање за 8,5%.

Полицијска станица

Дани отворених врата

Традиционално поводом обиљежавања 4. априла Дана Републике Српске Полицијска станица Челинац у сврху промоције боље безбједности заједнице проводи активност „Дани

отворених врата“. Поред осталог ове године 9. априла полиција се дружила са малишанима из челиначких вртића.

Полицијски службеници омогућили су им вожњу полицијским аутомобилима кроз град, угостили их у Полицијској станици гдје су им уз слаткише показали и дио своје технике, упознали их чему она служи и с њима обновили градиво о безбједности у саобраћају.

Фошоси на колор сйранама

ОШ „Милош Дујић“ Гради се игралиште

У оквиру наставка вањског уређења Основне школе „Милош Дујић“ започела је изградња новог школског игралишта површине 1200 метара квадратних. Ово велико градилиште у центру Челинца посјетио је и начелник општине Владо Глигорић. Задовољан динамиком уговорених радова, Глигорић је рекао да ће уз ново игралиште и додатне радове на уређењу цијелог комплекса ђаци

добити ново и сигурно мјесто за наставне и ваннаставне спортске активности, а центар Челинца много љепши изглед.

„Радове на изградњи игралишта прати и изградња сокла за ограду око школског дворишта, а

овогодишњем плану капиталних инвестиција, у догледно вријеме двориште школе биће и ограђено, а све заједно чиниће једну нову функционалну цјелину“, истакао је Глигорић.

Говорећи о вриједности инвестиције, он је нагласио да је изградња школског игралишта поклон предсједника Републике Српске, док се преостали актуелни и планирани радови финансирају буџетским средствима. Извођач радова на школском игралишту је фирма „Петровић“ д.о.о. Котор Варош, а уговорени рок за завршетак радова је два мјесеца.
Драгана КЉАЈИЋ

истовремено се ради и на уклањању објекта старе школе. Такође, сходно

www.opstina-celinac.com
informisanje@opstina-celinac.com

Нове књиге о Челинцу “Раде Радић истина и лажи” Зборник

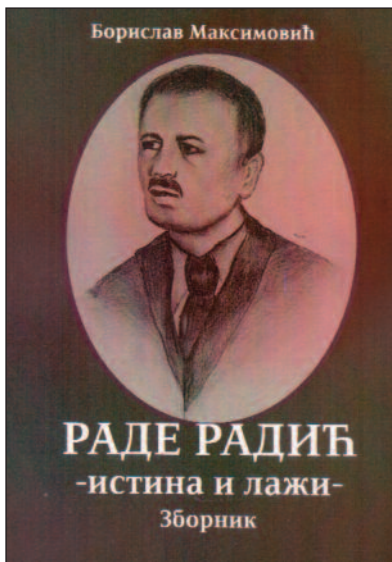
У издању Народне библиотеке «Иво Андрић» и СПКД «Просвјета» Челинац недавно је из штампе изашла књига «Раде Радић истина и лажи» - Зборник. Ради се о другом допуњеном издању, а прво је изашло 2007. године у издању бањалучке «Бесједе».

Књига садржи бројна сјећања свједока и учесника догађаја, архивске документе, новинске репортаже и документе са суђења на Београдском процесу 1946. године Драгољубу Дражи Михаиловићу и осталима, међу којима и Радославу Ради Радићу. Будући да су након објављивања првог издања бројни архивски документи постали доступни, а у међувремену су од стране надлежног суда у Београду рехабилитовани и Драже Михаиловић и Раде Радић, јавила се по-

треба за објављивањем ове књиге.

Ова обимна књига значајан је допринос завичајној историографији и освјетљава не само личност и трагичну судбину Раде Радића, него и карактер Другог свјетског рата на подручју челиначког краја и околине.

Књига се може посудити на читање у Народној библиотеци «Иво Андрић» или набавити у Књижари «Елена».

Стоматолошка протетика,
Дјечија стоматологија, Вађење зуба,
Све услуге из области естетске стоматоло-
логије,

Радно вријеме:

Прва смјена од 8 до 16 часова,
Друга смјена од 16 до 20 часова
051 551 333, 066 626 175;

У НАШОЈ УСТАНОВИ ИМАТЕ МОГУЋНОСТ
ПЛАЋАЊА У ВИШЕ МЈЕСЕЧНИХ РАТА!!!

**Видосава и Бране Смиљић
обиљежили 60 година брака**

Поштовање, повјерење и љубав

Видосава и Бране кажу да је првих шест деценија њиховог брака обиљежило међусобно поштовање, повјерење и љубав

Бране Смиљић (1940) и Видосава Павловић (1942) вјенчали су се 15. марта 1964. године, а тим поводом њихови потомци: синови Драган и Дарко, унучад Бранка и Бранимир, праунука Ленка и снаха Јагода организовали су лијепу породичну свечаност. Видосава је рођена у Марковцу, а у пензији, коју је зарадила у челиначком «Чајавецу», је од 1999. године. Бране је познати челиначки медицинар, а бијели мантил је скинуо 2005. године одласком у пензију. Обоје кажу да је првих шест деценија њиховог брака обиљежило међусобно поштовање, повјерење и љубав. Живе у Јошавци, а поред посла увијек су вриједно радили и у својој пољопривредној окућници, па и данас, у деветој деценији живота, заслужују епитет ударника.

Коријени породице Смиљић су у Бочцу, а славе Светог Ђорђа (Ђурђевдан).

- Мој дјед Петар био је шумар

и вјероватно је трагом службе дошао с породицом у Јошавку и од њега су сви овдашњи Смиљићи. Нашег оца Душана, који је тада имао осам мјесеци, донио је на коњу, а стекао је још синове Саву и Јована и кћери Савјету и Росу – објашњава Бране.

Бранин отац Душан након основне школе изучио је ковачки занат који је за свако село био од изузетног значаја. Радио је у једном бањалучком предузећу гдје је и пензију зарадио, а у Јошавци је држао ковачку радњу.

- Мене је ујак Васо, који је био матичар, 1948. године одвео у Бањалуку гдје сам завршио основну школу у тадашњем Мејдану, сада Обилићево. Послије школе коју годину радио сам код куће, а онда сам отишао у војску. Распоређен сам у војни санитет и служио ЈНА пуне двије године у Македонији, прецизније у Скопљу и Струмици. Држао сам војну амбуланту, водио санитет, био и апотекар, имао шофера за кућ-

не посјете јер сам био задужен да водим бригу и о породицама војних лица. Нуђено ми је након одслужења војног рока да останем да радим као грађанско лице у војсци, али нисам пристао. По доласку из војске запослио сам се у бањалучком «Јелшинграду» - приповиједа Бране.

Биле су то године када је Челинац учвршћивао статус општине. Недостајало је свега осим воље. Поготово стручног особља. Тако је и Бране добио позив из општинске управе и понуду запослења у тадашњој Здравственој станици која је имала седам-осам радника.

- Иако ми је понуђена плата била дупло мања од оне у «Јелшинграду», на наговор једног радног колеге који ми је савјетовао да је бијели мантил много примамљивији од плавог који сам носио, пристао сам да промијеним посао. Те 1964. године Здравствену станицу водио је др Селман Мартиновић и у њој сам затекао своје цијењене колегинице Јевдокију Сузић, Драгицу Косић и Босу Новаковић. У Челинцу сам се задржао само који мјесец, да ме уведу у посао, а онда су ме распоредили у амбуланту у Поповац – износи Бране детаље из историје челиначког здравства.

У то вријеме Поповац, као центар десетак села Поповачке долине, био је «на крај свијета». Село није било повезано путевима са околним општинским цен-

трима, у њему није било струје, а становништво се водом снабдијевало са оскудних извора. Чак и коњска запрега била је ријетко превозно средство. Блатњави путеви водили су у Бањалуку преко Мечића или за Котор Варош преко Забрђа, а преко брдско-планинског превоја Пашалића коса и Понијера пјешке или на коњу ишло се у Бањалуку или Челинац. Куд год би се намјерило, ваљало је у једном правцу изгубити два сата.

- У Поповцу сам затекао матичара и шефа Мјесног уреда Душана Мандића. Није било чак ни трговачке нити угоститељске радње. Становао сам у селу, а између викенда само једанпут добијао сам прилику да дођем кући и брзо се вратим јер је амбуланта била преоптерећена пацијентима. Доктор је долазио једном недељно, а болничар је обављао огроман посао. Наша села тада нису била пуста као сада и била су пуна мале дјеце. Амбуланта је становништву била од животног значаја и мене су често ноћу будили, или да пођем с њима кући до пацијента, или за лијек. Био сам принуђен да чак и дијагнозе успостављам, а нисам имао могућност ни да се посавјетујем с љекаром. Искуство из ЈНА било ми је од драгоцене помоћи – евоцира Бране успомене.

Каже да је на почетку своје медицинске службе био свјестан одговорности здравственог рад-

Са унучадима и праунучетом

ника и потреба становништва. По природи је педантан и вриједан. Чим се определио да му медицинска служба буде трајна професија почео се стручно усавршавати. Уписује у Сарајеву ванредно Болничку и нижу медицинску школу, а потом и Медицинску школу у Бањалуци. Био је у служби више доктора, поред осталих: Младена Гороње, Дане Поповића, Милана Шикањића, Данка Кузмановића, Милоша Мартића, Винка Стијепчевића, Слободана Јунгића, Милорада Кузмановића и бројних других из млађе генерације. Вели да је од сваког понешто научио и да је увијек настојао да у сваком човје-

ку, био он доктор, колега или пацијент, уочи његове људске врлине и под тим свјетлом га посматра и с њим комуницира.

- Када сам примљен у службу Здравствена станица је била у бараку код полигона за обуку возача (касније је ту била управа ГИП «25. новембар»), са седам-осам запослених и једним доктором. Та установа ће, када се саградио нови објект 1975. године, прерастати у Дом здравља који броји преко седамдесет радника. Прошао сам готово све службе техничара и добар дио радног стажа одрадио упоредо и као возач санитета зашто сам морао положити државни испит. Неријетко сам био и возач и пратња бројним нашим пацијентима по болницама у БиХ, Србији, Хрватској. Дужи период био сам у Служби медицине рада са др Милорадом Кузмановићем гдје сам на дијагностици радио на пет апарата – прича Бране.

Сјећа се земљотреса 1969. године који је разрушио Бањалуку и Челинац. У том периоду здравствена заштита обављана је под шаторима, али и на пунктовима и по домаћинствима. Био је то период када се морала проводити вакцинација и дезинфекција како би се сузбило избијање и ширење заразних болести које су често пратилац природних катастрофа.

Бране и Видосава Смиљих

- У ових мојих осам и по деценија живота свашта је стало. Рано дјетињство прошло ми је у Другом свјетском рату, упамтио сам гладне педесете године, омладинску радну акцију на изградњи пруге Бања Лука – Добој, сјећам се кад је њоме прошао први воз, и кад су уз овај пут и ријеку Јошавку, па и уз новосаграђену пругу, од Царског моста до Репушнице биле само четири куће. Данас не само на овом по-тезу, него од Јошавке до Челинца, па скоро да мачак може с крова на кров испрескакати, а да на земљу не скочи. Земљотрес 1969. године породичну кућу нам је растресао, а ми медицинари мјесецима смо даноноћно радили да бисмо у шаторима одржали здравствени систем и спријечили заразне болести. У Одбрамбено-отаџбинском рату на фронту сам провео у санитету три и по године, и то на которва-

Праунуче најљепши украс јубилеја

рошком, влашићком, посавском и гламочком ратишту, а у њему ми је рањен син Дарко, који је и касније имао велике здравствене проблеме што није било лако психички издржати. На ратишту на коридору љекари су констатовали да сам инфаркт преживио у ходу. Током поплава 2014. године вода нам је у кућу ушла више од метар, а да нисмо успјели ништа изнијети јер се све муњевито

дешавало. Само висећа кухиња је остала непотопљена, што довољно говори какву смо хаварију претрпјели. Али, ето, Бог нам је дао муке таман онолико колико смо могли поднијети, и ево нас, још увијек радимо и боримо се уз Божију помоћ – казује Бране.

Како год је на служби био вриједан и темељит, тако је и у свом пољопривредном сеоском домаћинству јер прави домаћин, а он, Видосава и њихови потомци су то свим својим бићем. Бране се поноси чињеницом да му је унука, која је по њему и име добила, пошла његовим стопама и у Дому здравља ради као медицинска сестра, а нарочито што је наслиједила његову педантност, одговорност и љубав према здравству.

Б. МАКСИМОВИЋ
Фошос и на колор сѣрани

Животна средина Даброви се настанили у Врбањи

Већ низ година даброви у Врбањи су уобичајна појава о чему смо писали и у нашем 243 броју (јануар 2020). Иначе, дабар се на нашим просторима није могао видјети готово вијек јер су људском непажњом готово истрејебљени. Посљедње двије деценије еколози и љубитељи природе и животиња разним методама настоје их вратити. Колико се зна таквих акција није било у сливу Врбаса, али они су се поново нашли у нашим водотоцима.

Даброви се хране искључиво биљном храном, лишћем и кором стабла. Изузетни су градитељи. Породични су и не живе у великим скупинама. За живот бирају мирне ријеке, ријечне рукавце и језера, јер на брзим водама не могу градити и чу-

вати своје „ремек дјело“, односно брану. Достигу тежину, најчешће између 20 и 30 кг, дужину 90 цм, а реп им је дуг око 35 цм. Веома су плашљиве и опрезне животиње.

Дабар има јаке зубе те дрво најчешће прво загризе сјекутићима, а затим глође дрво између уреза док не падне. Врбе, тополе и јошике су за ову прилику врло згодне, те њих и бирају најчешће. Бирају дрвеће дебљине 20 до 25 центиметара, које су у стању да прережу за ноћ. Када граде своја станишта мужјак дабра пливајући носи дрво, док женка прави склониште или брану. Добра вијест је да даброви осим мирне, бирају и чисту воду, што значи да Врбања и није толико онечишћена колико њене обале. Даброви не угрожавају рибли свијет, као ни усјева поред својих природних станишта, тако да је сваки дабар добродошао па их не треба убијати.

Фотографије је наш сарадник Миле Родић недавно снимио на Врбањском кеју у центру Челинца.

Фошо: Миле РОДИЋ

Жељко и Марија Благојевић трчали меморијални „Маратон мира“ Од Београда до Солуна - сјећање на злочине

Ултрамаратонац Жељко Благојевић Чак и његова кћерка Марија, ученица првог разреда Средње школе Челинац, учествовали су на су Међународном хуманитарном меморијалном „Маратону мира“ поводом 25 година сјећања на жртве НАТО агресије 1999. године.

Маратон је почео код Храма Светог Саве у Београду 24. марта, а завршен код Србског војничког гробља Зејтинлик (Солун, Грчка) 29. марта. Трчало се у седам етапа, по 25 километара дневно, као симбол обиљежавања годишњице сјећања на жртве НАТО агресије.

Челиначки маратонац Жељко Благојевић Чак (1966) један је од најпознатијих ултрамаратонаца у региону. У својој каријери истрчао је бројне меморијално-хуманитарне маратоне: Два пута поводом годишњице битке на Кајмакчалану, затим годишњице Церске битке, Кумановске битке, Колубарске битке, највеће битке на Мачковом камену, 100-годишњице побједе у Великом рату, два маратона од Храма Светог Саве до Хиландара 2009. и 2014. године, од Храма Светог Саве до Храма Христа Спаситеља Бања Лука поводом 30 година од пробоја коридора, Васкршњи маратон -православне светиње кроз Србију и многе друге. На више

ултрамаратона који су били такмичарског карактера је и побјеђивао. За најуспјешнијег челиначког спортисту проглашаван је 2004. и 2008. године. Његовим стопама кренула је кћерка Марија.

-Била ми је велика част учествовати на овом маратону и са поносом бити дио овог великог клуба и члан Атлетског клуба „Племенито срце“. Сам назив вам говори колико су ови људи великог срца и нема ријечи како би их описала колико су дивни! Само хоћу да се захвалим свим спонзорима и људима доброг срца који су нам омогућили да одемо на овај „Маратон мира“ поводом 25 година НАТО агресије над Србијом и нашим недужним народом који је страдао тада. Када видите све жртве и споменике настрадалих људи и њихове спомен-костурнице, схватимо да је једино важно то што смо живи, здрави и имамо слободу. Трчати није лако, али је много лијепо када знате зашто и

због кога трчите иако то много људи данас заправо не схвата. Ми знамо зашто смо кренули и Богу хвала стигли смо до краја самог циља без икаквих повреда. Било је тешко трчати по киши, хладноћи и вјетру, а касније у Грчкој по великим врућинама и загушљивом ваздуху. Било је тешко спремат се за овако нешто, али ми је била велика жеља доћи овдје и трчати за све људе који су дали животе за ову слободу што данас имамо, а не знамо да је цијенимо и поштујемо. Моја жеља се испунила и хвала много свим члановима и предсједнику клуба који је нас позвао из Републике Српске поред свих пријава из цијелог свијета које су биле, а било их је преко 700. За овако нешто не мораш бити професионални спортиста, важно је само да знаш зашто и због кога трчиш и зашто си се одлучио на овако нешто јер унапријед знаш да неће бити лако. Ја сам најмлађи члан овог клуба и много сам срећна што сам учествовала. Стартовали смо 24.3. у 10:00 часова испред Храма Светог Саве у Београду, стигли смо 28.3. у Грчку, Српско Војничко Гробље Зејтинлик у Солуну. Хвала Богу – изнијела је Марија своје утиске о овом догађају.

Из историје челиначког школства (17)

Образовање у доба короне

Наставници и стручни сарадници сматрају да је у току наставе на даљину код већине ученика дошло до пада мотивације и односа према школским обавезама, док ученици сматрају да је настава на даљину лакша од класичне наставе, па су уз мање залагања долазили до бољих постигнућа и добрих резултата

У периоду 2020/2022. године свијет се борио са чудовиштем званом корона (ковид 19). Широм свијета на сцени се проводио својеврсни експеримент са појединцима, широким народним масама и државама: ограничено кретање до потпуне забране (полицијски час), обавезно ношење заштитних маски и рукавица, константно прање руку и дезинфекција тијела, одјеће и обуће, обавезна дистанца од два метра (важећи термин је био социјална, а не физичка што би било логично?), чудно поздрављање (лаковима, а не руковање, и бројне друге, како се касније испоставило, глупости јер све ове прописане мјере које су се морале поштовати уз пријетњу ригорозних санкција углавном нису давале никакве резултате. На крају је успједила обавезна вакцинација (имунизације), која за већину становништва и није била обавезна, и која такође није била баш успјешна јер се испоставило да је вакцинација потребна сваких шест мјесеци у недоглед, а и вакцинисани по неколико пута су оболијевали, што је био случај и са приређивачем овог текста. Опет, касније се испоставило да је доба короне било златно доба у стицању богатства већине оних који су доносили ове мјере и да је све то била једна глобална манипулација која је свијет у доброј мјери излудила.

Слиједи суморно подсјећање на то доба које би трајало ко зна докле да није почео рат у Украјини (24. фебруара 2022. године) чиме се глобални „пројекат“ звани „ковид 19“ срушио као кула од карата, а на срећу нормалног дијела човјечанства.

Штабови за ванредне ситуације

На основу обавезујућих прописа надлежних републичких институција и на приједлог Штаба за ванредне ситуације општине Челинац начелник општине током периода короне доносио је редовну мјесечну Наредбу о спровођењу мјера за реаговање на појаву болести изазване новим вирусом корона (COVID-19) на подручју општине Челинац. На-

равно, то је била обавеза у свим локалним заједницама. У наредби је поред осталог стајало:

С циљем спречавања ширења вируса корона SARS-CoV-2 и COVID-19 болести на подручју општине Челинац и заштите и спасавања становништва, забрањују се:

Сва јавна и приватна окупљања (некад без изузетка, некад са ограниченим бројем лица; нап, ЧН);

Ограничава се радно вријеме свим врстама угоститељских објеката за исхрану и пиће без обзира да ли послују самостално или у оквиру других објеката у којима се обавља привредна дјелатност (бензинске пумпне станице, објекти за смјештај и др);

-приређивачима игара на

срећу (кладионице, аутомат-клубови, казина, томболе и др)

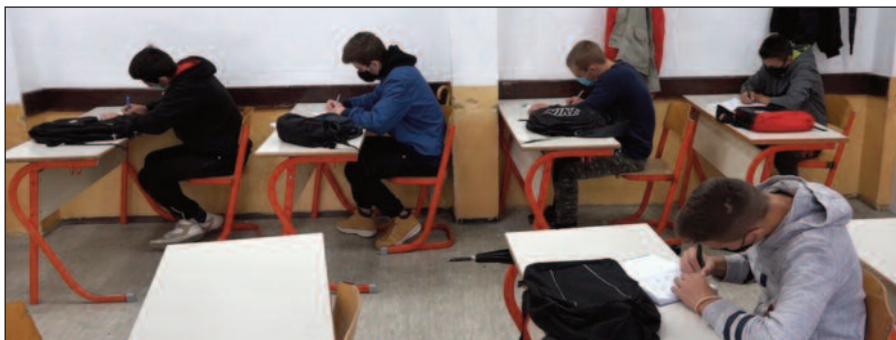
- бензинским пумпама и плинским пумпним станицама за дио пумпе и станице у којем је смјештен продајни и угоститељски објекат, а без временског ограничавања рада када је у питању продаја горива, других нафтних деривата и плина

- Ограничава се радно вријеме трговинама, субјектима који обављају занатско-услугне дјелатности, дјечијим играоницама, субјектима који обављају дјелатност производње хљеба, пецива, свјеже тјестенине и колача, искључиво у погледу продаје њихових производа, фитнес-центрима, субјектима који врше доставу хране ако су регистровани за обављање те дјелатности;

- Спортска такмичења и културна дешавања једно вријеме су била потпуно забрањена, а у блажем облику ограничена разним мјерама;

Обавезују се грађани да у затвореном простору носе заштитну маску (прекривена уста, нос и брада), да се придржавају заштитне мјере физичког растојања од два метра (како у затвореном, тако и на отвореном простору) те да се придржавају упутстава ЈЗУ „Институт за јавно здравство Републике Српске“ за боравак у затвореном простору – у зависности од дјелатности која се обавља.

Изузетно од тачке 7. ове наредбе, обавезе ношења заштитне маске су изузета: дјеца млађа од седам (7) година живота, лица са инвалидитетом и дјеца са сметњама у развоју, лица која обавља-

ју физичку и спортску активност у оквиру спортских објеката

Препоручује се грађанима да на отвореном простору користе заштитне маске уколико није могуће одржавати физичко растојање од два метра, а у складу са важећим упутством за коришћење заштитне маске на отвореном простору.

Обавезују се тржнице, трговачки центри, робне куће, као и остали продајни објекти да одреде једно или више лица за спровођење епидемиолошких мјера у заједничким просторијама објекта (главни улаз, пролази, ходници) у складу са тачком 3. ове наредбе, а са посебном пажњом на ограничење броја лица у објекту у зависности од површине укупног простора објекта.

Обавезују се правна лица, предузетници и физичка лица која у директном контакту пружају услуге грађанима да: услуге пружају заштићени маском, обавезно спроводе мјере дезинфекције, обезбиједе маску грађанима који користе њихове услуге, а немају их, придржавају се упутстава за организовање рада у зависности од дјелатности коју обављају, одреде једно или више лица за спровођење епидемиолошких мјера унутар продајног објекта, уз могућност ускраћивања пружања услуге у случају непридржавања мјера.

Субјекти који пружају услуге грађанима дужни су: организовати свој рад уз примјену прописаних епидемиолошких мјера са посебном пажњом на ограничење броја лица у објекту у зависности од површине простора и уз обавезно поштовање прописаног физичког растојања...

Непоштовање мјера забрана и ограничења дефинисаних овом Наредбом санкционисаће се у

складу са важећим прописима.

Настава на даљину

У Републици Српској први случај инфицирања вирусом короне забиљежен је у Челинцу 5. марта 2020. године. Пандемија изазвана вирусом корона искориштена је за невјероватно брзе промјене у свим сферама друштвеног дјеловања, па и у образовању. За илустрацију образовног система код нас у доба короне послужимо се научном студијом коју су провеле наше образовне институције „ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ У ДОБА COVID-19 ПАНДЕМИЈЕ“ која је јавно публикована. Из те обимне студије смо извукли неке одломке.

За кратко вријеме донесене су одлуке којима се забрањује окупљање и кретање, што је условило и затварање вртића, школа, универзитета, кина, позоришта, угоститељских објеката, а све установе, организације, институције које нису могле обуставити свој рад, радиле су у потпуно измијењеним околностима. Тако је у Босни и Херцеговини, непосредно по утврђивању прве заразе донесена одлука о проглашењу ванредног стања, након чега су формирана различита координациона, стручно-оперативна и друга тијела која су доносила или извршавала препоруке, инструкције и наредбе којима су прописиване мјере за планирање, спровођење и праћење активности везаних за појаву „COVID-19“, болести коју изазива корона вирус „SARS-COV-2“. Неријетко су се морали мијењати и прописи, закони и подзаконска акта, како би се неке мјере могле провести на терену. У таквим околностима било је пријеко потребно организовати рад у

предшколским установама и наставу на даљину за ученике основних и средњих школа. За непуних седам дана цијели систем који функционисао годинама на један начин, организован је тако да се васпитно-образовни процес и даље реализовао, али не у објектима вртића и школа, него коришћењем средстава електронске комуникације. Извођење наставе на даљину за ученике основне школе реализовао се путем јавног ТВ сервиса, употребом Office 365 налога и алата за школе које имају имплементиран еДневник или путем приватних имејл адреса наставника и ученика за школе које немају имплементиран еДневник, комуникацијом путем друштвених мрежа и сервиса за размјену порука (Viber) или телефонским путем (СМС порукама или позивима), као и коришћењем различитих платформи на којима су се налазили снимљени школски часови, као и додатна упутства наставницима за употребу алата за комуникацију са ученицима. Школе су васпитно-образовним радницима и ученицима ставиле на располагање све потребне ресурсе/ опрему коју су имали: лаптопе за васпитно-образовне раднике и ученике и другу потребну опрему, а на основу исказаних потреба. Школе су водиле евиденцију о настави на даљину у одјељенској књизи на основу Упутства Републичког педагошког завода, а на седмичном нивоу Министарству просвјете и културе и Републичком педагошком заводу достављали извјештаје о реализованим активностима наставника. Иако нико од васпитно-образовних радника током школовања није имао прилику да стиче знања која би му помогла да организује васпитно-образовни процес на овакав начин, у свих 119 предшколских установа, 188 основних и 95 средњих школа, васпитачи, учитељи, наставници и професори прихватили су изазов и одлучно ушли у оно што се тада називало „нова образовна реалност“. За око 12.400 запослених у основним школама и 5.186 у средњим школама, те за 88.065 ученика у

Настава на даљину (onlajn)

основној и 38.006 ученика у средњој школи, школа, односно настава попримила је сасвим другачију димензију. Ученици су се морали прилагодити на нове околности које су од њих захтијевале реорганизацију времена током учења, праћење инструкција из више наставних извора, познавање дигиталних технологија; морали су брзо да се прилагоде на било који начин организације наставе, стилима било којег наставника, а све мање су имали прилике да проводе слободно вријеме са вршњацима. Опет, наставници су морали да прате индивидуално сваког ученика кроз ученичка портфолија и да буду све вријеме доступни ученицима и родитељима за сва питања.

Васпитно-образовни рад у школама и предшколским установама током пандемије био је изложен многим изазовима, нарочито у периоду његовог појављивања. Школе и предшколске установе биле су затворене, настава се одвијала путем малих екрана, наставници и ученици су остваривали виртуелни контакт, вријеме се проводило углавном у кућама, изоловано од уобичајених социјалних контаката, уз свакодневну изложеност бројним и опречним информацијама. Нешто касније, услиједила је адаптација на услове живота у пандемији, али уобичајено, свакодневно функционисање и даље је подређено епидемиолошкој ситуацији. Сечена искуства ученика, наставника, васпитача и

стручних сарадника у школама и предшколским установама сигурно ће остати трајно запамћено. Свако од њих, укључујући и родитеље ученика, износио је различите ставове о одвијању васпитно-образовног процеса.

Период пандемије је трајао од марта 2020. године до октобра 2021. године на подручју Републике Српске.

Основни резултати истраживања показали су следеће: Сви учесници у настави на даљину (ученици, наставници и стручни сарадници у школама), у просјеку сматрају да је у току овог облика наставе нарушен квалитет преноса и усвајања знања, те да нису постављени адекватни механизми и критеријуми за досљедну и правичну процјену стеченог знања ученика. Овај став нарочито је изражен код наставника и стручних сарадника у школама. Ученици и наставници пријављују да су били веома оптерећени честом и обимном електронском комуникацијом коју су имали у току реализације наставе на даљину, а стручни сарадници наводе да им је недостатак контакта уживо са ученицима био највећи изазов за обављање њихових радних задатака. Наставници и стручни сарадници сматрају да је у току наставе на даљину код већине ученика дошло до пада мотивације и односа према школским обавезама, док ученици сматрају да је настава на даљину лакша од класичне наставе, па су уз мање залагања долазили до бољих постигнућа и

добрих резултата. Ученици су кроз наставу на даљину пролазили прилично самостално због чега су се често осјећали оптерећено, али ипак нису тражили нити добијали помоћ од родитеља. С друге стране, наставници и стручни сарадници сматрају да је подршка родитеља, као и школског особља, неопходна да би ученици усвојили предвиђени обим наставног градива.

Самопроцјена информатичке писмености, као основног предуслова за ефикасно спровођење наставе на даљину, веома се разликује на узорку ученика и наставника. Иако већина испитаника из обје групе наводи да влада основним дигиталним алатима коришћеним у настави на даљину, готово трећина наставника сматра да њихова информатичка описмењеност није на оптималном нивоу и да им је потребна додатна едукација и подршка, за разлику од ученика који су углавном потпуно информатички писмени. Већина испитаника из сва четири подузорка доживјела је вишеструке стресне ситуације везане за COVID-19 пандемију, при чему су најчешћи стресори били заражавање вирусом самих испитаника или чланова уже породице, као и стресори везани за социјалну депривацију у облику изостанка интеракције са значајним особама или осјећаја да је изостала очекивана социјална подршка од стране блиских људи. Резултати показују да број доживљених стресних ситуација везаних за пандемију значајно корелира са учесталошћу непријатних емоција, нижим осјећајем задовољства животом, те снажнијим доживљајем стресогености радног окружења код одраслих, запослених испитаника. Иако су просјечни резултати на свим подзорцима у складу са пожељним вриједностима, неке разлике међу испитаницима су евидентне. Запослени у предшколским установама емоционално су „најочуванији“, своје радно окружење сматрају најмање стресним, те учесталије доживљавају пријатне емоције и имају виши доживљај задовољства животом од свих осталих група испитаника. На

другом крају спектра налазе се стручни сарадници у школама, са највишом процјеном стресогености радног окружења, те најучесталијим доживљајем непријатних емоција и нижим доживљајем задовољства сопственим животом.

У погледу информисања о COVID-19 пандемији, већина испитаника свих подузорака информације је добијала неформалним путем, кроз разговор са колегама, пријатељима, члановима породице или наставницима (код ученика). Поред ових неформалних извора, „одрасли“ испитаници су се у одређеној мјери информисали путем масовних медија (ТВ, новине, портали), а информације су код свих подузорака изузетно ријетко долазиле из стручних или научних извора. Док наставници наводе да са ученицима разговарају о пандемији, ученици знатно рјеђе извјештавају о њиховој међусобној комуникацији. Резултати истраживања упућују на неколико основних закључака:

Реализација наставе на даљину била је праћена потешкоћама на нивоу организације (сарадња између образовних институција) као и реализације (сарадња на нивоу ученици – наставници – стручни сарадници). Настава на даљину није била адекватно организована, те је ставила превелик обим обавеза на ученике, при чему су наставници рачунали на значајну помоћ родитеља, а ученици је нису тражили нити добили. Избор начина и средстава за комуникацију у реализацији наставе на даљину био је препуштен наставницима, због чега су се користиле различите апликације, што је код ученика довело до оптерећења, а код наставника до изражене потребе за подршком и досљеднијим инструкцијама. Начин комуникације у току наставе на даљину био је фрустрирајући за све укључене стране, при чему је и за ученике и наставнике комуникација била обимна и оптерећујућа (без плана и правила), а за стручне сараднике недовољно ефикасна за рад са ученицима. Наставници у

школама нису у довољној мјери дигитално освијештени и описмењени да би у пуном капацитету и на квалитетан начин користили дигиталне технологије у извођењу наставе на даљину. Реализација наставе на даљину, поред информатичких вјештина, захтијева додатну посвећеност у фази припреме наставе. Увођење дигиталних технологија у класичан облик наставе јесте неминовност скорашње будућности за коју сви укључени у процес треба да буду адекватно оспособљени.

Информације о пандемији шириле су се неформалним каналима, при чему ниједна укључена страна није била склона информисати се из стручних и научних извора. Ово је један од чинилаца презасићености информацијама, начин суочавања са неизвјесношћу, али и жеља да се дистанцирамо од пандемије и на тај начин је превазиђемо. Ментално здравље наставника, васпитача и стручних сарадника је очувано, а ниво професионалног сагоријевања на раду није изражен. Њихова љубав према раду са дјецом и ученицима успјешно компензира друге професионалне стресоре. Стручни сарадници и васпитачи примјећују извјесне емоционалне и понашајне промјене код дјеце и ученика, због чега је у васпитно-образовним установама потребно организовано и у континуитету посветити питању социјално-емоционалног развоја дјеце и младих.

COVID-19 пандемија утицала је на све сфере човјековог живота. У овом раду жељели смо анализирати утицај пандемије на васпитно-образовни рад у Републици Српској.

Дјеца су пратила кратке приказе лекција на Радио-телевизији Републике Српске (РТРС) и са

наставницима комуницирала о школским задацима путем различитих платформи, апликација и сл. Настава на даљину укључивала је праћење емитовања часова на сервисима телевизије, употребу дигиталних алата за прављење упитника и квизова помоћу којих су се креирале кратке тест форме са задацима више-струког избора и кратког одговора, употребу Microsoft Office 365 и Google алата за едукацију, веб-странице школе, блогова школа, електронске поште, друштвених мрежа и сервиса за размјену порука, као и употребу платформи и портала Министарства просвјете и културе. Цјелокупна организација наставе била је прописана Планом организовања рада основних и средњих школа и ђачких домова у школској 2020/2021. години за вријеме трајања пандемије вируса корона (SARSCOV2). Такође, Влада Републике Српске усвојила је Информацију о почетку школске године и плану организовања рада основних и средњих школа и ђачких домова у школској 2020/2021. години за вријеме трајања пандемије вируса корона (SARS-CoV2), којом је утврђено да ће се мјере заштите ученика и наставника у школама спроводити у складу са препорукама за организацију наставног процеса, препорукама за запошљено особље и препорукама за ученике које је донио Институт за јавно здравство Републике Српске. У школској 2020/21. години настава је организована тако што су се одјељења која имају више од 15 ученика дијелили на двије групе, а часови су трајали 20 или 30 минута, зависно од услова саме школе. Такође, за ученике у изолацији наставници су били у обавези да организују онлајн наставу. То значи да су наставници сада имали више група, и евентуално су радили онлајн наставу по потреби. Морали су да

прате индивидуално сваког ученика кроз ученичка портфолија и да буду све вријеме доступни ученицима и родитељима за сва питања. Наставници нису проšli обуке за рад са алатима за извођење онлајн наставе. Када узмемо у обзир и то да су наставници, у великом броју случајева, родитељи дјеце предшколског или школског узраста, јасно је да су околности њиховог живота и рада биле преплављене многим дистракторима који су захтијевали високе способности прилагођавања.

Ни ученицима није било лако. Требало је прилагодити се на нове околности живота и рада школе. Прилагођавање је захтијевало реорганизацију рада, али и слободног времена, праћење инструкција из више наставних извора, познавање дигиталних технологија. Поред тога, није било школских секција, простора који су ученици имали за себе и

своја интересовања, дружења. Морали су брзо да се прилагоде на било који начин организације наставе, стилима било којег наставника, а све мање су имали прилике да проводе слободно вријеме са вршњацима. Васпитачи и стручни сарадници у предшколским установама раде са дјецом узраста до 6 година, дјецом на коју поштовање епидемиолошких мјера може дјеловати збуњујуће, а родитељи, због забринутости за своју одвећ малу дјецу, могу постављати додатне захтјеве. Дјеца предшколског узраста спознају свијет, стичу искуства, развијају се и расту кроз игру, а управо је ту игру и начин рада у предшколским установама требало прилагодити епидемиолошким препорукама. Одговорност за живот и рад у предшколским установама услед пандемије била је у рукама васпитача и стручних сарадника.

Све наведено свакако је могло

утицати на квалитет васпитно-образовног рада. Поред тога, ове ситуације друштвене кризе и неизвјесности представљају изворе стреса који је продужен, окончање његовог трајања је неизвјесно, а неријетки су изненадни догађаји, који захтијевају брзо прилагођавање. Дуготрајан стрес у ситуацијама неизвјесности може да утиче на субјективно стање и добробит дјеце и одраслих, те да остави извјестан траг на емоционална стања, расположења и поглед на живот. Несумњиво је да ћемо сви трајно у својој меморији забиљежити искуства стечена у вријеме пандемије. Међутим, научићемо и нешто ново, нешто што ће нас припремити за касније животне фазе – наводи се у поменутој студији.

Припремио:
Б. МАКСИМОВИЋ
Наставиће се

Школско такмичење из физике Најбоља Наташа Новаковић

На општинском такмичењу из физике које је одржано 16. марта у Основној школи „Др Младен Стојановић“ Јошавка, представници Основне школе из Дубраве Старе остварили су запажене резултате. Ученица деветог разреда Наташа Новаковић је освојила прво мјесто и пласирала се на регионални ниво такмичења. У конкуренцији ученика осмог разреда Матеј Доцић је освојио треће мјесто, док је представник седмог разреда Виктор Шајиновић освојио друго мјесто на поменутом такмичењу.

На општинском такмичењу из српског језика које је организовано за ученике седмог разреда у Основној школи „Милош Дујић“ Челинац, ученица Милица Вуковић из Дубраве Старе је освојила треће мјесто. Ученица деветог разреда Ана Јанковић представљала је школу на општинском такмичењу из информатике на којем је освојила треће мјесто.

Славојка СПАСОЈЕВИЋ

Удружење спортских риболоваца Риболовачка етика важнија од улова

Све активности челиначких риболоваца прати добро дружење

У Друштвеном дому у Бабићима 14. априла одржана је редовна сједница Скупштине Удружења спортских риболоваца Челинац на којој су једногласно усвојени извјештај о раду са финансијским извјештајем за прошлу годину и Програм рада за ову годину.

У овим документима истакнуто је да ово удружење највећу пажњу у свом раду посвећује заштити рибљег фонда у челиначким водотоцима, такмичарским активностима на општинском, републичком и нивоу БиХ, заштити животне средине и раду рибочуварске службе. Процјењује се да је на ријеци Врбању у 2023. години уловљено око 11.000 комада бијеле рибе (шкобаљ, плотица, клен, мрена) укупне тежине око 1.200 кг, на ријеци Јошавка око 300 комада бијеле рибе укупне тежине око 45 кг, те на ријеци Укрина око 400 комада бијеле рибе тежине око 50 кг. Прошле године није било порибљавања јер су се појавили проблеми у набавци рибље млађи поточне пастрмке, али је у претходном периоду обављено порибљавање са близу 15.000 комада поточне пастрмке.

Удружење у просјеку броји око 140 чланова код којих је риболовачка етика на завидном нивоу. Посебна пажња посвећује се младим члановима и то се показало веома успјешно, како у такмичарским

тако и у другим активностима рибара.

Челиначко Удружење спортских риболоваца спада међу најактивније у Савезу спортских риболоваца Републике Српске о чему свједоче не само резултати на такмичењима, него и одлична организација такмичења која се проводе у челиначкој општини. Велика пажња посвећује се и сарадњи са колегама из риболовачких удружења Републике Српске, БиХ и братских општина из Србије, а посебно је успјешна са колегама из Трстеника.

Предсједник удружења Радован Вученовић истакао је да све активности прате добро дружење, али и да би еколошке активности на уређењу водотока могле бити и боље јер је обавеза сваког члана да се одазове на најмање двије акције током године. Он је нагласио да ова генерација здраву и лијепу животну средину треба да преда наредним поколењима и да је видљив резултат и када се уреди макар десет метара водотока, а камоли када се очисти нека дивља депонија која остане иза несавјесних излетника што се често чини. Указао је и на несавјестан однос појединих лица и привредних колектива према животној средини који не воде рачуна о годишњем добу и мријесту рибе те грађевинским машинама залазе у корито водотока и тако наносе еколошку катастрофу рибљем фонду. Такве поступке на душу ставља неефикасним надлежним службама, тј. инспекцијама и комуналној полицији. Вученовић је похвалио подршку општинског руководства и Центра за спорт и културу.

Годишњи приходи удружења износе нешто више од 11.000 КМ, од чега се од продаје риболовачких дозвола (чланарина) приходује око 8.500, донација из општинског буџета износи 1.000 КМ, а 2.000 КМ донација Савеза спортских риболоваца РС. Расходи су на нивоу прихода: око 4.000 КМ уплаћено је за обавезну риболовачку службу, близу 3.000 КМ износе обавезе према ССР РС, а за такмичења се издвоји око 3.000 КМ, а остали износ за преостале активности с тим да треба нагласити да чланови управних органа удружења не узимају надокнаду за свој рад.

На овој сједници додијељена су признања најистакнутијим члановима Удружења у прошлој години: Мирославу Кострешеву, шампиону Републике Српске у фидер риболову, шампиону омладинцу Емину Топлићу који по правилу сву уловљену рибу након пољупца враћа у воду, Стефану Сарићу који такође по правилу уловљену рибу враћа у воду и кадетској првакињи БиХ Андреи Радосавац. И по додијељеним наградама могу се видјети који су приоритети овог веома активног удружења. Б. М.

Српска православна црква у доба комунизма (2)

Положај свештенства Бањалучке епархије 1945/53. године

Прогон свештенства и ометање богослужења

Аутор: Драган ШУЋУР

Проблема је било и у манастиру Гомионица. Наиме, у овом манастиру налазиле су се монахиња Михаила и искушеница Евица Тесла. У вријеме појачане кампање на свештенство Епархије, неки људи из мјесних власти више пута су на конференцијама нападали искушеницу Евицу Тесла. Поменуто искушеница дознала је да ће послје конференције припремане за 13. септембар код манастира бити нападнута и протјерана из њега. У међувремену су епископ Варнава (Настих) и свештеник Никола Сињкевић предложили Евици Тесла да напусти манастир прије те конференције, што је она и урадила. Пошто је епископ Василије био у Београду, Црквени суд Епархије доставио је извјештај о протјеривању ове искушенице. Владика Василије обратио се Синоду истакавши да је циљ протјеривања ове сестре из манастира да се преплаши и примора на одрицање од самог монашења, те је замолио за интервенцију.

Осим напада на манастире, представници власти протјеривали су и свештенике из њихових парохија. Такав случај догодио се у Архијерејском намјесништву прњаворском, одакле је протјеран парох вијачански протојереј Јован Прерадовић. Њему су два дана прије Велике госпојине, крсне славе цркве у селу Вијачани, у кућу упали младићи и одвукли га на митинг који се одржавао у селу. Ставили су га на највидније мјесто, гдје су га говорници називали старим лоповом и покварењаком који је 1941. побјегао Недићу у Србију. Док је сав народ са запрепашћењем гледао шта се збива, неко је у групи викао: "Доле с њим, напоље с њим, није нам потребан, за 24 сата да се одсели са овог подручја!". Кад се породица проте Јована Прерадовића обратила предсједнику општинског одбора за заштиту и помоћ, он им је одговорио: "Не тражимо то ја, него народ!". Послје овог догађаја опет је дошла група младића, која је саопштила свештенику да напусти поменуто мјесто, што је он и урадио. О протјеривању овог свештеника владика Василије

И епископ бањалучки др Василије Костић био је жртва комунистичке пропаганде

извијестио је Синод. У њему епископ наводи да прото има 64 године, да је рођен у Вијачанима и да је ту парох 32 године, да је био протјеран у Србију за вријеме рата, да му је најстарији син погинуо као првоборац 1942. и да је за то добио споменицу 1950, коју су потписали Тито и Ранковић. На крају, моли Синод за хитну интервенцију код државних органа како би се свештеник Јован Прерадовић што прије вратио на своју парохију. Синод је 8. септембра писао Савезној комисији за вјерска питања о протјеривању свештеника Јована Прерадовића. Истог дана Синод се обратио овој комисији поводом протјеривања свештеника Андрије Раичевића, пароха старомајданског, у Архијерејском намјесништву санском. Наиме, једна група људи дошла је 27. августа аутомобилом пред његов стан у Санском Мосту да демонстрирају против њега и да га истјерају из

среза. Међутим, како им је свештеник успио побјећи, они су га тражили по околним селима. Не наставши га, предали су породици писмену одлуку Савеза социјалиста радног народа БиХ у Мајкић Јапри, парохији коју је опслуживао. У одлуци је стајало да прото Раичевић мора да оде из њиховог села, те да губи право на свештенички рад који је ту обављао. У образложењу одлуке даље је наведено да свештеник Андрија Раичевић није вјероучитељ који иде у корак са социјалистичким друштвом и да зато не одговара њиховим и општенародним жељама. Поводом овог случаја епископ се обратио Синоду и навео да свештеник Раичевић има седморо дјеце, од којих је једно парализовано а друго сакато, те затражио да му се омогући повратак у парохију како би обезбиједио материјална средства за породицу.

Сличан случај догодио се у Архијерејском намјесништву бањалучком, пароху јошавачком Војину Инђићу. Њега је 13. септембра прије Свете литургије позвао у двориште цркве Остоја Иванковић, управник мјесне земљорадничке задруге. Кад је свештеник изашао, Иванковић, који је био окружен са десетак омладинаца, рекао му је да због непријатељског и ненародног рада мора да одмах

напусти тај терен. На ове пријетње свештеник Инђић затражио је доказ за непријатељски рад. Иванковић је рекао да има доказ, а кад је окупљени народ са стране узвикивао да покаже доказ да га и они виде, он је са својом пратњом напустио порту цркве. Народ је и даље узвикивао: "Зашто нам тјерате попа, не дате нам да се с миром ни Богу молити?" Након овог догађаја, да би избјегао нежељени сукоб, свештеник је одлучио да напусти своју парохију, о чему је извјестио Црквени суд. Суд је доставио извјештај епископу Василију, који се одмах обратио Синоду поводом овог случаја. У свом обраћању владика је нагласио да свештеник Војин Инђић не одлази у своју парохију, јер је стављен ван закона и без икакве заштите, те моли за интервенцију код надлежних органа. Синод је 6. октобра писао Савезној комисији за вјерска питања о неприликама свештеника Војина Инђића.

Великих непријатности од разних лица имао је и парох великошљивански Недељко Алвир, у Архиепископском намјесништву бањалучком. Из тих разлога Црквени суд умолио је свештеника Јована Улетиловића да о храмовној слави Великој госпојини служи у Шљивну умјесто Недељка Алвира. Међутим, на путу према овом мјесту свештеника Улетиловића зауставила је група људи и забранила му да иде даље. Један из те групе рекао је: "Ми овдје не требамо Цигана, лопова, зеленаша и пљачкаша попова, а ви се вратите одакле сте дошли!", што је свештеник и урадио. Поводом овог случаја владика Василије извјестио је Синод наводећи, поред осталог, да су тог дана били лишени слободе црквењак и тотор цркве у Шљивну само да би се омела служба Божја. Синод је 9. октобра обавијестио Савезну комисију за вјерска питања о неприликама свештеника Јована Улетиловића. Како свештеник Недељко Алвир ни даље није могао да се врати на своју парохију, владика је тражио интервенцију Синода код надлежних власти. Своју парохију морао је да напусти парох имљански и администратор парохије у Скендер Вакуфу (данашњем Кнежеву) свештеник Ратко Граховац, у Архиепископском намјесништву которварошком. Њега и црквеног благајника Алексу Алексића послје службе на Велику госпојину напао је Тодор Дукић. Осим њега, ту су, поред неколицине, били још Милан Тривуновић, Никола Шеварика и Божо Бенцуз. Тодор Дукић напао је црквеног благајника рекавши му да је непоштен и лопов, те да народ даје паре, а он и поп га троше. Тражио је да му се предају књиге и паре, док је цијела група људи повикала да њима не требају попови, јер су то лопови и бандити. Присутни народ заштитио је свештеника и благајника говорећи да њима поп треба и да ће и даље вјеровати, а ко неће, не мора. Проблеми са Тодором Дукићем настављени су и даље. Наиме, 14. октобра одржана је у Скендер Вакуфу омладинска конференција на којој је, поред осталих, говорио и Дукић, иначе секретар омладинске организације. Говорници су износили да су владике и свештеници највећи непријатељи народа, а посебно епископ

Комунистичка власт конфисковала је и трошни Парохијски дом челиначке парохије за школу у којем су обављана богослужења јер су Михољску цркву срушиле усташе.

Василије (Костић) из Бањалуке. Дукић је у говору рекао да је "владика Костић бандит, усташа, народ неће владика и њихових свештеника који пљачкају и нагоне народ да иде у цркву". О цијелом случају свештеник Ратко Граховац извјестио је Црквени суд, наводећи да су Тодор Дукић, Тодор Врањеш, Никола Шеварика, Славко Раљић и други позвали Петра Дукића и наредили му да истјера свештеника из стана. На крају, истиче да је код Петра Дукића становао пет година, а кад је пронашао други стан, и из њега је био истјеран, јер су исти људи запријетили и том власнику. Због проблема свештеника Ратка Граховца владика Василије обратио се Синоду, истакавши да је послје наведених догађаја овај свештеник био принуђен да напусти парохије, те да је отишао својој кући у Приједорском срезу. На крају је затражио заштиту и интервенцију како би се омогућио повратак свештенику на парохије у Имљанима и Скендер Вакуфу. Синод је о неприликама овог свештеника 28. октобра обавијестио Савезну комисију за вјерска питања, са молбом да се интервенише те да се удовољи тражењу епископа Василија.

Неприлика са појединцима имао је и парох корскорски Данило Ђућун, у Архиепископском намјесништву прњаворском. Њему су непозната лица уочи Мале госпојине (21. септембра), око 2 сата послје поноћи, полупала све прозоре на кући. Осим прозора, нападачи су разбили и оштетили врата. Исте ноћи у селу Бранешци у овој парохији и на цркви која слави Малу госпојину разбијени су сви прозори. О овом насиљу свештеник Данило Ђућун обавијестио је УДБ-у при СНО Прњавор, Свештеничко удружење БиХ, председника Извршног вијећа БиХ Ђуру Пуцара и Црквени суд Епархије. Епископ Василије затражио је од Синода да се кривци пронађу, а свештенику загарантује безбједност. О неприликама овог свештеника Синод је 13. октобра писао Савезној комисији за вјерска питања. У реферату који је 1954. изнио на Сабору владика Василије је, поред осталог, навео да се од 73 свештеника, колико их је тад у Епархији било, ван ње налазило њих 28.

Осим хапшења, кажњавања и протјеривања, па-

рохијски свештеници били су често излагани и физичким нападима. Тако је 24. јула 1949. нападнут свештеник Душан Тубин из Ракелића, у Приједорском срезу. Наиме, поменути свештеник пошао је у село Пејиће ради свршавања пољских молитава, званих масла. Међутим, на путу за ово село нападнут је каменицама из оближње шуме и, како је био погођен са два-три камена, вратио се кући необављена посла. Због овог случаја Црквени суд Епархије обратио се Секретаријату ОНО у Бањалуци замољавајући да се пронађу кривци, као и да се престане са нападима на свештеника. Истом секретаријату обратио се Црквени суд поводом напада на управитеља манастира Моштаница јеромонаха Дамаскина Вечанског. Због физичког напада јеромонах је 19. октобра 1949. доведен у Босанску Дубицу, гдје је лекар установио фрактуру лобање и потрес мозга. Владика Василије у свом обраћању моли поменути секретаријат да установи како је дошло до овог тешког напада. Поводом тешке тјелесне повреде управитеља манастира Моштаница, Црквени суд обратио се и Влади Босне и Херцеговине.

Честе нападе на свештенике организовали су и изводили комунистички омладинци. Тако су омладинци села Штрпци, у Прњаворском срезу, напали свештеника Мирка Обрадовића 11. и 19. априла 1948. испред цркве. Исти свештеник поново је нападнут 24. марта 1950. приликом повратка кући после обављених обреда у селу Поповићи. На том путу група омладинаца, која се враћала са радне акције, зауставила је кола и истјерала свештеника, а кочијашу наредила да га не смије више возити. Свештенику Мирку рекли су да мора пјешице у Прњавор, а затим му дали крамп да копа јарак крај пута. Најгласнији међу омладинцима био је Момир Рудоњић, који је покренуо цијели напад а затим одржао говор. У говору је рекао да свештеници пљачкају и обмањују народ и да свештенику Мирку Обрадовићу треба да се забрани сваки долазак у Кремну и Поповиће. После говора Момир Рудоњић рекао је свештенику да се губи, а кад је пошао, омладинци су бацали камење на њега. Осим што су га гађали, псовали су му мајку, а један је викао: "Држите га да га убијем!". О овом нападу свештеник Мирко Обрадовић извјестио је Црквени суд

Епархије тражећи заштиту. Поводом овог напада Синод је 25. априла 1950. тражио интервенцију Државне комисије ради заштите свештеника. Одговор ове комисије стигао је тек 2. децембра 1950. и у њему је стајало: "Обавјештавамо вас да је истрагом утврђено да виновник напада на свештеника Мирка Обрадовића из Кремне, Момир Рудоњић кажњен је био са два мјесеца поправног рада". Осим поменутих напада, протјеривања и кажњавања, свештеници су били изложени и понижавању од стране власти и појединаца. Тако је свештенику Дамјану Ђурици, пароку у Босанском Кобашу, МНО издао Рјешење (бр. 99, од 10. јануара 1949) у којем се наводи да он и његова супруга морају да узгајају стоку за државу, и то: свиње, овце, козе, кокоши, гуске, патке и пчеле. У Рјешењу је постављен и рок до кад се све ово мора набавити, а у противном – платиће казну у висини од 50.000 динара и биће кажњен са три мјесеца принудног рада. Поводом овог прото Дамјан Ђурица обратио се Црквеном суду Епархије да интервенише код Окружног народног одбора у Бањалуци. Још је навео да он има 70, а супруга 65 година и да живе сами, те да немају ни земље осим црквена два дунума. У вези са овим проблемом Црквени суд обратио се 28. јануара 1950. Секретаријату ОНО у Бањалуци. У свом обраћању поменути суд замољава овај секретаријат да се узме у заштиту свештеник Ђурица. Често је, поред привођења и кажњавања, био понижаван од стране појединаца и власти већ поменути свештеник Душан Кондић. Власти су му од његовог повратка из Србије често претресале кућу, слале писма пријетећег садржаја, а једном су му послали кутију пуну измета. Уочи великог празника Цвијети у Марићкој, кад је прото већ легао у кревет, члан МНО из Буснова донио му је писмо да се ујутру у осам часова јави у Приједор. Иако стар, близу 70 година, прота је те ноћи превалио 20 км кроз планине и брда да би ујутру стигао на саслушање у Приједор. На саслушању су му по четврти пут постављали питања на која је већ раније дао одговор. После саслушања прото Душан Кондић вратио се кући прешавши опет 20 км пјешице.

Кажњавање свештеника за обављање вјерских обреда

За обављање вјерских обреда свештеници су често били кажњавани одузимањем животних намирница, али и новчаним казнама. О одузимању жита које су свештеници добијали као награду за обављена чинодејства, Синод је извјестио администратор Епархије епископ зворничко-тузлански Нектарије, прије доласка владике Василија.

Црквени суд Епархије обратио се у фебруару 1948. СНО Приједор поводом одузимања животних намирница Милану Миљушу, свештенику у Паланчишту. Њему су одузете намирнице које су му парохјани давали као награду за обављени вјерски обред приликом ношења богојављенске водице. Слично је прошао и парох маглајански Јово Давидовић. Наиме, и он је за обављене вјерске обреде

И поред велике тортуре народ је остао уз своју Цркву: освећење Сретењског храма 1968. године

(богојављенска водица) од својих парохијана као награду добио животне намирнице. Међутим, 27. и 28. фебруара 1952. органи милиције заплијенили су све што је добио и покренули кривични поступак против њега. Повјеренство унутрашњих послова Бањалучког среза обавијестило га је 3. марта да су примање награда у натури и скупљање добровољних прилога без дозволе власти забрањени. Свештеник Давидовић се 5. марта обратио молбом Министарству унутрашњих послова БиХ износећи поријекло и карактер одузетих животних намирница и тражећи да му се врате. Министарство је одговорило 18. марта, наводећи да примање награде у натури сматра просјачењем. На овакав одговор свештеник Давидовић жалио се Влади БиХ, износећи да добијање прилога у натури није просјачење и тражећи да му се намирнице врате. Жалба је остала без одговора, а против њега покренут је казнени поступак. Судија за прекршаје ГНО Бањалучка прогласио је овог свештеника кривим и новчано га казнио са 2.000 динара. Против изречене казне прота Давидовић уложио је жалбу. Како и ова жалба није ријешена, обратио се 6. августа Ђури Пуцару, предсједнику Владе Босне и Херцеговине. У писменом обраћању изложио је свој случај, наводећи да примање награде у натури представља више од половине укупног годишњег свештениковог прихода. На крају, прото Давидовић моли предсједника Владе да интервенише како би се вратиле намирнице које су му одузете. О овом случају писале су и новине, и то на саркастичан начин, исмијавајући свештеника Јову Давидовића. Случај прота Давидовића протегао се и у 1953. годину, кад се, почетком те године, писмено обраћао Комисији за вјерска питања БиХ. Поменута комисија одговорила је проти у марту, наводећи да је упозната са цијелим случајем, да је интервенисала код надлежних органа и да ће доставити одговор. Међутим, одговор свештенику није стигао ни до маја, те се он опет обратио овој комисији да му достави рјешење на жалбу коју је упутио Вијећу за прекршаје 1952. године. Невоља са влашћу имао је парох рибнички Велимир Бањац у марту 1952. године. Наиме, овај свештеник је 23. марта крстио троје дјеце у капели у Доњој Слатини. Будући да није имао потврду матичара да су дјеца уписана у књигу рођених, позван је на саслушање 9. априла. Том приликом свештеник је изјавио да је тражио од родитеља потврду, али да је они нису могли извадити јер матичар тог дана није био у Слатини. Још је додао да је последице обављеног крштења, да не би прекршио закон, у року од 24 сата послао матичару податке о крштеној дјечи. Иако је извршио све по закону, проглашен је кривим по Закону о прекршајима јавног реда и мира и кажњен новчаном казном у износу од 2.500 динара. Због ове казне прото Бањац обратио се Комисији за вјерска питања БиХ, позивајући се на акт 185/51 од 21.12.1951. и молећи поменути комисију да интервенише. Истој комисији обратио се и Црквени суд

Епархије са молбом да се рјешење о кажњавању поништи и да се поштује закон, нарочито од органа мјесних власти.

Због обављања свештенорадњи по кућама, свештеник Никола Сињековић из Сводне код Босанског Новог био је физички нападнут. Наиме, овај свештеник је за 10. март 1952. заказао исповијест и причешћивање вјерника у селима без цркве. Док је вршио причешћивање вјерника у приватном дому у Сводној, у кућу је ушао Милан Босанчић и почео да пријети да ће га убити. Након пријетњи дохватио је ибрик пун воде и ударио свештеника у главу повриједивши га. Послије овог напада МНО у Сводној позвао је свештеника и наредио му да мора донијети увјерење из Босанског Новог да може обављати исповиједања и причешћивања у парохији. Кад је отишао у Босански Нови, повјереник Унутрашњих послова није му дао дозволу, наводећи да се само у цркви може исповиједати и причешћивати. А кад се свештеник пожалио на физички напад Милана Босанчића, повјереник му је рекао да је сâм изазвао инцидент и да против њега неће бити

предузете никакве мјере, јер се напад догодио у приватној кући. Такође је био одбијен и кад је изнио приједлог да добије дозволу за градњу цркве. Свештеник Никола Сињековић имао је и других непријатности приликом вршења дужности у разним селима своје парохије. Будући да је његов опстанак у парохији био озбиљно угрожен, владика Василије обратио се Синоду 26. марта 1952. године. Синод је 1. априла обавијестио Државну комисију за вјерска питања о страдању свештеника

Николе Сињековића и затражио да му се омогући обављање свештеничких дужности. Без обзира на то што су стигле гаранције од стране државних власти, свештеник Сињековић ухапшен је у мају 1952. јер је вршио свештенорадње у кућама својих парохијана. Но, ни хапшење није значило крај мукама овог свештеника. Увидјевши да му је немогућ опстанак у овој парохији, тражио је премјештај у другу. Владика Василије премјестио га је у Шиповску парохију, гдје се пријавио и затражио стан и боравак. Кад се смјестио и сопственим снагама адаптирао стан, власти су га у року од 24 сата отјерале из стана и са парохије. Због нових невоља обратио се надлежним властима у Јајцу да га заштите и омогуће му боравак у парохији. Кад од њих није добио заштиту, обратио се јавном тужиоцу СНО у Јајцу, који му је одговорио: "Ја Вас заштитити не могу, јер сам обавијештен да Вас народ неће". Поводом овог протјеривања владика Василије тражио је од Синода да интервенише код власти како би се свештенику Сињековићу омогућио повратак у парохију. Синодско писмо од 28. фебруара 1953. Државна комисија проследила је Вјерској комисији БиХ. Одговор комисије стигао је средином априла 1953. године. У одговору је стајало да се свештеник Сињековић неовлашћено уселио у стан који је био намијењен једном милиционеру, те да

је био сарадник окупатора и, као таквог, народ га не жели у свом мјесту.

Невоља са властима имао је свештеник протојереј Душан Кондић, парох у Бусновима, срез приједорски. Након повратка из Србије 1946. свештеник Кондић био је стално изложен напади-ма власти. Често је био привођен, саслушаван, а више пута и новчано кажњен због обављања свештених радњи. Осим њега, истим напади-ма често су били изложени и његови помоћници, црквењаци, као и чланови црквеног одбора. Тако су прото Кондић и црквењаци цркве у Марићкој били заједно приведени на саслушање на Илиндан 1949. године. Поводом учесталих напада на свештеника Душана Кондића владика Василије обавијестио је Синод 30. маја 1952. године. У извјештају Синоду епископ, поред наведених примјера напада на свештеника, цркву и црквењаке, тражи интервенцију државних органа. Синод се поводом овог обратио Државној комисији, која је случај прослиједила Вјерској комисији БиХ. И свештеник Душан Кондић се поводом честих напада обратио жалбом Савезном јавном тужилаштву ФНРЈ. Они су о томе

писали Државној комисији за вјерска питања, наводећи да је извиђајима утврђено да поступак појединих локалних органа није био увијек најкоректнији према свештенику Душану. Одговор комисије стигао је тек 15. новембра 1952. године. У њему стоји да је свештеник Душан Кондић и раније привођен, саслушаван и кажњаван због недо-звољеног сакупљања добровољних прилога, незаконитих крштења и вјенчања. Након ових догађања и доношења Закона о вјерским заједницама 1953. године, као и многих догађаја на међународ-ној сцени који су ишли на руку комунистичким властима, дјелимично је смањен притисак на више и ниже свештенство Српске православне цркве. Притисак на владика бањалучког Василија (Костића) и на његове свештенослужитеље настављен је и у наредним годинама, али не са тако јаким интен-зитетом, бројним протјеривањима и кажњавањима свештеника као у периоду од 1945. до 1953. годи-не.

Текст преузет из “Гласника архивских радника Републике Српске” број 2)

ОШ „Новак Пивашевић“ Знање на дјелу

Општинско такмичење из математике и вјеронауке

Старе, Ана Јанковић, освојила је прво мјесто, у осмом разреду ученица Луција Берић из ОШ „Милош Дујић“, док је у седмом разреду прво мјесто припало Милошу Дамјановићу, ученику ОШ „Др Младен Стојановић“. Представници седмог и осмог разреда из Дубраве Старе, Виктор Шајиновић и Анастасија Пејић освојили су треће мјесто. Ученици су на такмичењу имали прилику да покажу знања и вјештине стечене вриједним радом и трудом, те да стекну нова пријатељства са вршњацима из других школа.

Горана МАГЛОВ

У Основној школи „Новак Пивашевић“ Дубрава Стара 2. марта окупили су се највреднији ученици из три основне школе са подручја општине Челинац, који су показали одлична знања из математике и православне вјеронауке. На такмичењу из православне вјеронауке, које је организовано за ученике седмог разреда, прво мјесто је освојила Маја Кичић, ученица ОШ „Милош Дујић“, док су друго и треће мјесто освојиле ученице из Дубраве Старе, Милица Вуковић и Јелена Кострешевић.

Из области математике ученица деветог разреда из Дубраве

Из прошлости Челинца Одликовања заслужним

ЧЕЛИНАЦ, 1. децембра 1985. године: Пригодним свечаностима у комуни обиљежени су новембарски празници. На свечаној сједници Скупштине општине и чланова извршних органа друштвено-политичких организација додијељена су одликовања и повеље Скупштине општине.

Орденом заслуга за народ са сребрном звијездом одликовани су Душко Џомбић и Бошко Јанковић, Орденом рада са сребрном звијездом добили су Вера Касаловић, Никола Кошпић и Спасоје Павловић, Медаља рада уручена је Ради Андрићу, Милораду Главашевићу, Хашиму Талићу, Јелени Савичић и Милки Тешић.

Повеље, признање Скупштине општине Челинац добили су Скупштина општине града Сарајево, Општински одбор СУБНОР-а, Општинска конфе-

Челинац, 1985. године

ренција ССРН и Савез резервних војних старјешина Челинац. Исто признање уручено је и Електрокрајини и ПТТ Бањалука, „Пољопромету“, Земљорадничкој задрузи „Укрина“, ООУР „Шумарство“, Дому здравља, Основној школи „Милош Дујић“ и Мјесној заједници Дубрава Стара.

Повеље су такође добили и заслужни прегоаци: Мирко Вранић, Спасоја Алексић, Јовица Шкрбић, Шефкет Куносић, Ристо Трбић, Лазар Цвишић, Недо Поповић, Васо Топић, Реџеп Крлић, Дане Поповић, Обрад Берић, Ђорђо Самарџић и Рајко Ђајић.

ГЛАС, С. МИЛИЈЕВИЋ

Писма читалаца Одборници као менаџери страних банака

Ко се од одборника у општини Челинац понаша као банкарски менаџер умјесто да буде у служби грађана? То је дилема која произилази из одлуке Скупштине општине Челинац везане за плаћање гријања. Није толико проблем о провизији коју ће грађани давати банкама колико је проблем што ће тај новац завршити у џеповима страних зеленаша. Бригу о гријању изгледа највише воде они који га и не користе. Топлотна енерги-

ја и гријање је уједно роба и услуга и ако је требало у начину наплате нешто мијењати могло је то да се уради издавањем фискалног рачуна за сваку појединачну уплату како се плаћа за сваку купљену робу или услугу као превоз путника.

Умјесто тога помажемо стране банкарске зеленаше да још више узму пара из Челинца и његових грађана који ће уз то морати да стрпљиво стоје у реду пред шалтерима да им дају свој новац. Нека нам неко од одборника или предлагача ове одлуке објасни у чему је ова одлука била у служби грађана.

Данило МАГЛОВ

Обавјештење Састанак генерације 1973/74.

Обавјештавамо ученике Основне школе „Милош Дујић“ Челинац, генерација која је завршила малу матуру 1973/74. године, да ће се састанак генерације одржати 15. јуна са почетком у 15 часова испред школе. Моле се заинтересовани да потврде свој долазак до 20. маја на бројеве тел: 065 793 880 (Борка Митковић (Павловић) или 065 603 161 Звездана Ђурић (Дујић) или лично у канцеларији GRAWE осигурање у Челинцу. Дружење се наставља у ресторану „Плажа“ Челинац.

“MK TRANS-KOP”
ČELINAC

KRSTAN Ivanković

065/247-088
065/171-942

Услуге мини багером, превоз кипер камионом, ископи, транспорт, чување пањева, рушење објеката и остали радови машинама по договору

Стоматологија Раствори за испирање уста

Помаже, али не замјењује четкицу

Поред редовног прања зуба два пута дневно, коришћења интерденталних четкица, конца за зубе и чистача језика, важно је користити и квалитетну течност за испирање уста како би орална хигијена била потпуна.

Течност за испирање уста нам помаже да уклонимо бактерије са оних дијелова зуба до којих четкица не може да дође. Многи је користе као терапеутско средство по препоруци стоматолога, али она би заправо требало да буде дио свакодневне његе зуба.

Готово све водике за испирање уста садрже у себи флуор јер он веома позитивно утиче на зубну глеђ. Поред флуора, водике за испирање садрже и друге састојке чији је циљ да уништавају микроорганизме који насељавају усну дупљу и површину језика. Највећи дио свакако је вода, уз додатак дезинфекционих средстава и различитих укуса који ће његу зуба учинити пријатнијом. Свакако, оно што не би требало да садрже је алкохол колико год он био добро средство за дезинфекцију. Зато, уколико уочите да водика коју користите или намјеравате да купите садржи алкохол, прво се посавјетујте са вашим стоматологом, јер користећи такву водичу можете иритирати десни.

Иако је ово традиционално средство за његу зуба и усне дупље, свакако о њему постоје и нека погрешна увјерења. Стога морате знати да иако уништава многе бактерије, она не може уклонити темељно насlage са зуба и никако не смије бити за-

мјена за четкицу. Једино се коришћењем квалитетне, темељно уклањају остаци хране док течност служи само за додатно испирање међузубног простора.

Водике за испирање уста дијеле се у двије категорије – терапеутске и такозване козметичке. Терапеутске вам може препоручити једино стоматолог и оне се користе када постоји неки проблем који је потребно рјешавати и санирати. Њих никако не би требало да користите на своју руку.

Друга група су такозване козметичке водике, које без бојазни можете употребљавати свакодневно а служе за уништавање микроорганизма, превенцију стварања плака и освјежавање даха.

Уколико из било ког разлога имате проблема са лошим задахом, само коришћење течности за испирање неће вам ријешити проблем јер он може имати много различитих узрока које је потребно санирати на другачије начине.

Лош задах може настати услед каријеса који није толико уочљив већ се може видјети само прегледом, затим због , каменца или чак и проблема са варењем и желуцем, или због , као и током употребе одређених лијекова.

Стога се прво посавјетујте са стоматологом уколико вас мучи непријатан задах како би се утврдио узрок проблема и како би се исти уклонио.

Важно је придржавати се упутства за коришћење водике. Енергично мућкање водicom у трајању од неколико секунди највероватније вам неће пуно служити. Најефикасније ће бити уколико је користите макар два пута дневно у трајању од 30-ак секунди.

Одређене водике за испирање уста могу надражити десни и језик, благо пребојити језик, а неке од терапеутских могу чак да утичу и на укус хране у устима док их употребљавате.

Уколико је водика за испирање уста за вас прејака, можете је разблажити са мало воде. Свакако, ако вам коришћење не прија или уочите било које друге промјене у усној дупљи, обавезно се посавјетујте са вашим стоматологом прије него што наставите да је користите.

Многи људи након коришћења течности за испирање уста, имају потребу да благо исперу уста обичном водом због јаког укуса који течност оставља. И то је сасвим у реду, јер обична вода неће поништити дејство које течност има.

Др Марија ЂУРИЋ,
специјалиста стоматолошке протетике

СУДСКИ ТУМАЧ ЗА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Павловић Христијана - Јана
Проф. енглеског језика 065/888-444
jana_pavlovic@hotmail.com

Стоматологија "др Ђурић"

051 552 851; 065 923 301;
ул. Николе Тесле 28, Челинац
др Игор Ђурић, доктор стоматологије, специјалиста оралне хирургије;
др Марија Ђурић, доктор стоматологије, специјалиста стоматолошке протетике

Ментално здравље

Синдром сагоријевања на послу (бурнаут)

Сагоријевање на послу или бурнаут није нешто што се јавља повремено, изненада, него процес који траје дужи временски период без видљивих знакова промјене

Бурнаут или синдром сагоријевања у пословном свијету се све чешће спомиње као дуже психосоматско стање које има наглашено отежано физичко и ментално функционисање. То је пословно функционисање које ствара осјећај сагоријевања од обима посла, тежине и учесталости са којом не можемо да се носимо него га преносимо и у друге сегменте живота као што су окружење породице и пријатеља. Овакво стање доводи до хроничног умора, промјене расположења, губитка самопоштовања, агресивности, несанице, промјене у апетиту, главобоље, болова у мишићима, губитка мотивације, социјалне изолације. Сагоријевање или бурнаут није нешто што се јавља повремено, изненада, него процес који траје дужи временски период без видљивих знакова промјене. Наравно да количина симптома зависи и од фазе у којој се налазимо. Сигурно примијетимо да нас радне обавезе оптерећују у толикој мјери да своје незадовољство преносимо у сегменте породичног окружења и онда осјећамо кривицу или незадовољство својим понашањем. Потребно је да препознамо и да смо свјесни својих квалитета и да радне обавезе организујемо на начин који нам даје простора за квалитетан рад.

Уколико нас радне обавезе оптерећују неопходно је са радним колегама ускладимо радну организацију. Потребно је да правимо разлику између стреса и сагоријевања.

Стрес је стање које се јавља повремено или хроничним стресом и почиње да нас омета у свакодневном пословном и приватном функционисању. Доводи до разних промјена расположења, али и резултата на послу који почињу да се дефинишу грешкама и кашњењем. Агресивно понашање према колегама, социјална изолација, незадовољство радом преплављују нас и свјесно указују на психофизичку оптерећеност организма.

Сагоријевање или бурнаут је стање које долази последице хроничног стреса гдје смо дошли до границе гдје више не можемо као обично да функционисамо.

Исцрпљеност која се јавља у послу доводи до нивоа опседнутости послом што доводи до симпто-

ма физичке и менталне нестабилности. Стање сагоријевања доводи до јасних и наглашених образаца понашања која постају уочљива породици и радним колегама. Хронични ментални и физички умор доводи до пословног опструисања у функционисању, али и породичног и осталих структура живота. Начин рада и живљења у дужем стању сагоријевања може да доведе до анксиозности, депресије и других маничних стања. Карактеристике код особе које могу утицати на стање сагоријевања у послу су перфекционизам, постављање великих циљева, преузимање превелике одговорности, али исто тако и од стране радног окружења проузроковано неразумијевањем, критиком, великим обимом посла.

Шта можемо да урадимо када примијетимо прве знаке сагоријевања? Кома да се обратимо? Како да се понашамо?

Потребно је да радно вријеме одвојимо од слободног времена, да се дружимо са пријатељима и породицом, да имамо редован сан, здраву исхрану и физичку активност. Обратити се увијек можете стручним лицима и особама од повјерења, и да се понашате у циљу заштите свога менталног и физичког здравља као и особа у своме окружењу.

Вања ГРУБИША, дипломирани психолог и системски породични психотерапеут

z.e. "SAŠA"
ZAVRŠNI RADOVI U
GRAĐEVINARSTVU

78240 Čelinac
mob. 065-545-894

066 737 244

* Isušivači vlage
* Završni radovi u
građevinarstvu
* Mašinsko malterisanje

Centar porodične psihoterapije i savjetovanja

PsihoJa

VANJA GRUBIŠA
diplomirani psiholog i sistemski porodični psihoterapeut

Adresa: Vojvode Mišića br 4, Čelinac, RS, BiH
Telefon: +387 65 466 545
E-mail: vanja.psihoterapeut@gmail.com

Поријекло и обичаји становништва челиначког краја У сусрет Васкрсу

Васкрсу претходи седмонедељни пост, најдужи у години, чији је основни смисао очишћење вјерника од мржње, зависти, оговарања, похлепе, непријатељства, гњева, преједања, односно да их учини бољим

У мом завичају Шњеготини, и не само у њој, док сам био дијете, народ је увијек говорио *Ускрс*, и наравно, славио га. Тек у новије вријеме враћа се стари црквени назив *Васкрс*. Чак и Вук Караџић је, у свом „Српском рјечнику“ (1818), оставио ријечи *Васкрс*, *Васкрсење* и растумачио их. Поставља се питање што је исправно, тим прије јер у том погледу нема званичног става СПЦ-е. У народу се био одомаћио израз *Ускрс*, док патријарси своју посланицу за тај празник насловљавају као *Васкршња посланица* па је боље рећи *Васкрс*, али не треба критиковати ни оне који користе назив *Ускрс*. Лингвистички је исправно и једно и друго.

Васкрс је старословенски облик који припада српском црквеном и књижевном језику, који се до средине 18. вијека употребљавао у Србији. *Ускрс* је српски народни израз и нема говора да је ријеч и неком кроатизму.

Васкрс се спомиње још у II вијеку и један је од најстаријих хришћанских празника. Слави се као дан Христовог ускрснућа. Народ је за њега везао своје старе обичаје, али њих је много мање него за Божић или Ђурђевдан. Један од разлога је што за Васкрс нису везани бројнији обичаји могао би бити и тај што је овај светац покретни празник (постоји 35 датума у које може пасти), али је одређено да се светкује у прву недељу након првог младог мјесеца прољетне равнодневнице. Дакле, Васкрс спада у покретне празнике и увијек у недељу. Најраније може да падне 4. априла, најкасније 8. маја.

Претходи му седмонедељни

пост, најдужи у години, чији је основни смисао очишћење вјерника од мржње, зависти, оговарања, похлепе, непријатељства, гњева, преједања, односно да их учини бољим.

Први у низу васкршњих празника је Лазарева субота када се слави чудо Лазаревог васкрснућа. Тај дан се у храмове уносе тек олистале врбове гранчице које свештеник на вечерњој литургији дијели народу да би их носили кућама и стављали крај иконе и кандила. Одмах сутрадан су Цвијети, дан када је Христос са својим ученицима дошао у Јерусалим и био одушевљено дочекан од народа који га је засуо цвијећем. Као успомену на тај дан у кућу се уноси прво приспјело прољетно цвијеће.

Понегдје се за овај празник сриједом, у Великој недељи, мјеси колач са бјеланцетом којим се о Васкрсу чaste најамници и гости. На Велики четвртак ништа се не ради, сем што се пале свијеће. А посебно се поштује Велики петак, као дан Христовог страдања. Тај дан, неке старије особе, уопште не једу, а пушачи

не пуше. Ни највећи болесници тога дана не мрсе. Од погледа се склањају ножеви, маказе, сјекире. Не ваља никога гласно дозирати, нити гласно причати. Ако се изрекне каква лаж кућу ће брзо снаћи велико зло. Великим четвртком не ваља ићи млину носити и мљети жито. Сљедећег дана – у Црвену суботу, домаћице боје и шарају јаја и припремају храну за Васкрс. Јаја треба обојити и кувати прије сунчева изласка и то црвеном бојом.

На сам Васкрс, изјутра чељад се умива свјежом и неначетом водом, у коју су претходно стављени црвено обојено јаје, босиљак и здравац. Приликом умивања јајетом се трља по лицу, да би били црвени и здрави као јаје. Затим се одлази у цркву на молитву. Послије службе народ се радосно љуби и поздравља ријечима: *Христос Васкрсе!*, а отпоздравља са: *Васкрсе!* Тај поздрав траје све до Спасовдана. По доласку из цркве васкршњи обред почиње туцањем јајима. У сваком хришћанском дому на столу стоји здјела са обојеним јајима. Прво домаћин узима једно јаје, а за њим и сва друга чељад, па се туцају и прије јела поједу по једно јаје. Сваком посјетиоцу куће на Ускрс даје се ускршње јаје. Прво обарено и обојено ускршње јаје чува се годину дана, а назива се „чуваркућа“; понегдје се оно закопа у њиву са усјевима као жртва божанству које штити усјеве. Коре од ускршњих јаја бацају се у мравињак, да би кокошке обилато носиле током године.

За Васкрс су везана и ова вјерована: За Васкрс ваља устати рано ујутро, а не отићи на спавање прије поноћи. Уколико би се отишло на спавање прије поноћи, то би значило да ће до наредног Васкрса особа да буде поспана и несклона послу; Ко умре на Ускрс, душа му одлази у рај, јер су о Ускрсу отворена рајска врата; Ујутро се ваља умити водом у коју је потопљен дрен, здравац, босиљак и црвено васкршње јаје, а дјецу ваља дотакнути црвеним јајетом – да буду црвена и здрава током године; Треба се најприје

омрсити васкршњим јајетом, а ако Васкрс пада прије Ђурђевдана не једе се јагњеће месо.

На други дан Васкрса иде се на гробље и на гробове се ставља по једно црвено јаје, а на њиве по једно разбијено јаје да буде плодне. Васкршња јаја се дају и стоци ради здравља. На Васкршњи понедељак се поставља гозба и славље и угошћују кумови, родбина и пријатељи. Понегдје се он назива и побусни јер се на тај дан уређују гробови умрлих сродника и предака бусењем зелене траве, пале свијеће и остављају јаја на гробовима; Када на

Васкрс пада киша биће добра жетва; Олуја на овај дан предсказује суву јесен; Ако на небу буде уочи Васкрса много звијезда биће још мразева; Ако за Васкрс има снијега на пољима биће богата жетва; Добар знак је чути кукање кукавица на Васкрс што

значи складан брак; Умријети између Спасовдана и Васкрса, по народном вјеровању, значи сигурно отићи у рај; Вјеровало се да човјеку који је преспавео ускр-

ном и штетном обичају купају или поливају водом они који нису били на јутрењу”.

Васкрс се слави три дана, тј. још и Васкршњи понедељак и Васкршњи уторак. Недјеља по Васкрсу се зове и *Томина недјеља* или *Бијела недјеља*, али и *Трајава недјеља*, у којој се сриједа и петак не посте. На Васкрс у неким селима, на одређеним мјестима, са стајали су се момци и девојке ради забаве: пјесме, игре и шала али и ашиковања и загледања. Онома ко се роди на овај велики светац даје се име Васкрсија или Васкрсије, ако је дијете мушко..

У славу Ускрса компоноване су бројне пјесме, те снимљени филмови од којих су најпознатији *Страдање Христово* и *Бен Хур* који је освојио 11 Оскара.

Момчило СПАСОЈЕВИЋ

шње јутрење, цијеле године ништа неће ићи од руке; О овоме празнику никакво живинско печење се не би требало наћи на столу, да срећа из куће не би одлетјела. Наредба Синода из 1721. г., по којој се посебно забрањивало “да се по старинском сујевер-

У ГОДИНИ ПРИПРЕМЕ ЗА ЈУБИЛЕЈ

Манастир Ступље

У марту ове, 2024. године, навршиће се тридесет година откако су пронађени темељи Манастира Ступље, а на Томину недјељу, 12. маја - тридесет година од прве молитве на откопаним остацима Манастира. Овај велики и значајан јубилеј јесте вријеме када треба да се сумирају постигнути резултати и поставе перспективе развоја Манастира.

ПЕКАРА “КЛАС”

Израда и достава по договору: хљеб, пецива, колачи, торте, пите. тел: 051 552 486; 051 552 811.

Вртић

“БИБЕРЧЕ”

Прима нову дјецу

Клуб за дјецу БИБЕРЧЕ је почео са радом. Вртић БИБЕРЧЕ (простор хотела „Турист“) још увијек прима нове чланове. Сви малишани од 12 мјесеци па до 6 година се могу пријавити. Поред изузетно опремљених просторија, великог дворишта и свеукупног амбијента, наш тим васпитача је ту да заједно са родитељима пружи подршку сваком дјетету како у развоју тако и у стицању самопоуздања у своје способности.

За више информација:

065 973 740;

Email: biberceclub@gmail.com

Ig: biberce__

Читати или не читати Подсјећање на Бранка Радичевића

Поводом двјеста година од његовог рођења

Много хтео, много започео,
Час умрли њега је помео

Са стиховима Бранка Радичевића сретали смо се у читанкама за основне и средње школе а неке од њих и учили напамет:

„Ал се небо осмеива
Ал се река плави,
А рибарче у чун снива
Јасно ко на јави.“

Двјестогодишњица његовог рођења је прилика да се поново подсјетимо на пјесника који је први у српској књижевности показао да се на народном језику може пјевати лепше и убједљивије чак и од народних пјесама:

„Кад сам синоћ овде била
И водице заитала,
Дође момче црна ока
На коњицу лака скока,
Поздрави ме, зборит оде:
„Дајде селе мало воде!
(Девојача на сџугенцу).“

Појава његових „Пјесама“ 1947. године оставила је огроман утицај на његове савременике и многе касније пјеснике.

Уз приповједача Лазу Лазаревића Бранко Радичевић је најочитији примјер како је довољно написати чак и мало а добро, па да се то памти и чита, ето, готово пуних двјеста година. А написао је свега 54 лирске и 7 епских пјесама, два одломка епских пјесама, 28 писама и један одговор на критику „Култ Бранка Радичевића“.

Рођен је у Славонском Броду од оца Теодора из Новог Сада и мајке Руже Михајловић из Вуковара, 30. марта 1824. године, на дан Алексије, човјека Божијег и по томе добио то грчко име Алексије, али ће то име посрбити у Бранко пред излазак његове прве пјесничке збирке у Бечу 1847. године, гдје је дошао 1843. године на студије.

У Земуну, гдје му је отац службовао, Бранко је учио три године у српској основној школи, а затим три године у њемачкој. Отац Тодор се бржно старао о њему и брату му Стевану и омогућио им услове за добро школовање. У Земуну је остао без мајке. Поводом обиљежавања 100 годишњице Бранковог рођења, 1924. године, у *Лешојису Маџице српске* изашао је чланак „Над гробом матере Бранка Радичевића“, која је умрла од туберкулозе у Земуну 27. марта 1833. године, а имала је само 31 годину, а Бранко девет година. Клицу, тада те смртоносне болести, син је понио од мајке, од ње је наслиједио и лепоту. Гроб јој је сачуван захваљујући Бранку и његовој слави.

Послије Земуна у Карловцима завршава шест разреда гимназије, а затим 7 и 8. разред у Темишвару. У Бечу је четири године студирао право, које није волио ни завршио, а затим медицину да би лијечио сам себе већ обољелог од сушице. Није се излијечио, умро је у 29. години 1853. године.

У његовим стиховима је велики број деминутива и ријечи од миља. Његова поезије је свјежи почетак. Он је пјесник раздрагане, полетне, узвитлале младости,

живота пуног уживања. Пјесме су му исповијест младог човјека.

У првој „Српској читанци за гимназије“ у Србији коју је саставио Стојан Новаковић, каже се да је Бранко Радичевић за живота издао двије збирке пјесама, обје у Бечу (1847, и 1851. године), а отац Теодор му је постхумно издао трећу збирку 1862. године. Новаковић ту каже да се Бранко, на супрот Његошу, „спустио у најмирисније цвеће поезије срца и сањалачке младости и завладао срцима нежне стране, којој су и његови звуци жива потреба. Његове се песме, нарочито лирске, уздижу често до потпуне лепоте, а *Ђачки расшанак* жива је слика српског ђака и најодличније дело Бранково“. Светислав Вуловић, који у својој „Српској читанци за ниже гимназије и реалке“ штампаној 1874. године од Бранка Радичевића није унио ниједну пјесму нити га помиње, на другом мјесту окарактерисао је целокупну Радичевићеву поезију као „један огроман и сјајан покушај“. Један примјерак књиге Радичевићевих пјесама, штампане 1847. године, у Библиотеци Матице српске нашао се тек 1859. године. Ни Вук Караџић није марио за Бранка и његове пјесме и готово да га никада није помињао изузев у писму руском научнику Срезењевском: „Јамачно се може рећи, да су наши књижевници и највећи моји непријатељи помогли и једнако се помажу мојијем дјелима, али што их се много овако помогло, као што се помогао Ђуро Даничић и Бранко Радичевић и поп Димитрије из Сомбора, том је узрок што их највише мојијем мислима о језику крпе своје мисли и старо знање, а она су тројица све своје пређашње знање о језику оставили па по мом начину почели језику учити.“

Писање Вукове кћерке Мине да је Бранко умро на рукама њене мајке Ане је мит настао у вријеме када је Бранко стекао огромну популарност. То је јасно демантовано у чланку Милана Шевића *Бранкова смрт*, који је објављен у 305. броју *Лешојиса Маџице српско*, у вријеме обиљежавања стогодишњице пјеснико-

овог рођења. Ту се аргументовано доказује да није умро на рукама Ане Караџић, као што казује Мина, већ да је умро у болници, 30. јуна 1853. године, сам и да је болничке и погребне трошкове платио кнез Михаило, те да му на погребу нису били ни Вук ни побратим Бранков Ђура Даничић.

Поема „Ђачки раста-нак“, у коме је опјевао своје веселе ђачке дане и Фрушку гору, сматра се највишим дометом његовог pjesничтва. Толико је била читана и популарна да се 1894. године прослављала њена педесетогодишњица као један од најважнијих датума у српској књижевности. Ништа мање популарна и читана није била ни његова елегична *Каг младијих умрежи*, која је објављена после Радичевићеве смрти која је била и остала једна од најљепших елегича у српској књижевности у којој је он предосјетио своју скору смрт:

„Лисје жути веће по дрвећу
Лисје жуто доле веће пада,
Зеленога више ја никада
Видет нећу...

Радичевић је написао и двије епске pjesме које су изашле 1851. године као друга његова збирка pjesама. Преостале необјављене pjesме 1862. године као трећу његову збирку објавио је његов отац Теодор који се и сам бавио књижевношћу.

Српско бечко друштво „Зора“ 1883. године испунило је Бранкову жељу и организовало пренос његових посмртних остатака из Бече, са грчког гробља Сан Марко, на Стражилово, прво возом, а потом дунавском лађом *Нимфа*. Нешто прије подне 10. јула 1883. године, у присуству великог мноштва народа, ковчег је пристигао у карловачко пристаниште, а сахрана је обављена поподне на Стражилову. Двије године касније подигнут му је пирамидални споменик од камена са Топчиде-

ра, Фрушке горе, Динаре, Клека, Ловћена, Пељешца, Вршачког бријега, Велебита, Авале што симболизује свесрпски духовни простор освијетљен његовим pjesничством.

Бранкова поезија се разликовала од раније српске поезије која је била књишки хладна, старачки мудра, укочена и високопарна. Бранкова је лична, са смјелашћу врло младог човјека:

Ветрић пири,
Липа мири
Ко и пре,
Врело жубори
По лисној гори
Ко и пре,
Ја сам млада
Овде сада
Ко и пре...

(*Јагна грађа*).

Он пјева своја лична осјећања, своју несташну обијесну младост, своје уживање у животу. Он је тако постао први чисто лирски pjesник код Срба „pjesник срца и младости“ коју је сам назвао „чеда мила моје крвце вреле“. У тој поезији има више осјећања него идеја. Он пише чистим и бољим српским народним језиком но и један српски pjesник његовог доба. Сасвим се наслања на народну поезију, писао је о њему Јован Скерлић. Његов стих је лаган, свјеж, мелодичан, а језик као суза чист како каже Даничић, па су његове pjesме служиле као узор свим српским pjesници-

ма до појаве Војислава Илића. Бранко се сматра оснивачем нове српске поезије. Од 1860. до 1885. десет пута су издаване његове pjesме, а пренос његових костију из Беча на Стражилово 1883. године био је једна велика народна свечаност.

А Скерлић је своје писање о њему завршио ријечима: „Он је први прави лиричар у српској књижевности, истински

pjesник који сјајно започиње романтичну школу, тако богату pjesничким талентом“. За свој pjesнички рад и стихове казаће:

„Све нестале, што вам дати справља

У траљама отац вас оставља“.

Сретен Марић, који је француски језик познавао готово као свој матерњи, једном приликом је казао да је Бранко Радичевић, већи pjesник од Пол Верлена, поноса француске поезије деветнаестог вијека.

Бранко је готово већ два вијека мртав али његово дјело живи и живјеће док буде српске поезије. Човјек који је то дјело створио, био је у животу исто такав као ми, са свим нашим грешкама, врлинама и манама; са свим нашим свакодневним радостима и бригама. Али судбина је хтјела да му на пут постави највећа искушења, тешку, тада неизлечиву болест - туберкулозу. Он је то поднио с једним грандиозним миром. Свог великог непријатеља, свакодневни живот, Радичевић је надвладао, издигао се високо изнад личног и претворио своју несрећу у умјетност - која и данас представља сам врх српске поезије.

Момчило СПАСОЈЕВИЋ

АПOTEКА “МАРГОМЕДИК”
ИЗДАЈЕ ЛЕКОВЕ
НА РЕЦЕПТ НА ОВЈЕРЕНЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ КЊИЖИЦЕ!
051/552-561

Челиначке новине: 065 958 202
celinacke@gmail.com
www.celinacke.com

Разгледница Републике Српске Етно-село у Љубачким долинама

У селу Љубачево подно Осмаче, 17 км од Бањалуке, тридесетак од Челинца, у дрвеним брвнарима дочаран живот овог краја у прошлом вијеку

У Љубачким долинама већ скоро деценију постоји етно-село које посећују туристи из целог света жељни да се упознају с начином живота на овом простору током 19. и почетком 20. века.

До њих води пут уткан у крајолик околних планина, кроз клисуру реке Врбас. То су природне долине дубоке и широке и по неколико стотина метара смештене у Љубачкој котлини и красу јужног дела Бањалуке. До села смо стигли путем који из Бањалуке води ка Кнежеву.

Од школе и млекаре до цркве

После 17 километара вожње стиже се у центар села где је на два хектара смештено 40 објеката традиционалне архитектуре с етнолошком поставком која сведочи о томе како се на овим просторима живело у прошлом веку.

Недељко Бранковић је више од 30 година сакупљао стари намештај, покућство, алате и предмете коришћене у домаћинствима овог краја, захваљујући којима је у етно-селу ре-

конструисао живот из прошлих времена.

- Свако се роди с интересовањем за неку област, мене је одувек занимао живот који се одвијао у мојој дедовини. Упамтио сам од малена како се живело и радило у крају. Приметио сам да све полако нестаје начето зубом времена и другачијим начином живота. Одбачене ствари почео сам да сакупљам по селима из околине. У прво време хтео сам само да их сачувам, а онда се родила идеја да рестаурирам кућу и пратеће објекте и у њих распоредим све те предмете, онако како су некада стајали у нашим домаћинствима, породичним задругама. Сада овде имамо оживљена два домаћинства са свим пратећим објектима - показује наш домаћин.

Ту су млекаре, свињци, обори, кокошињци, ограде и економска дворишта.

Изградили су и цркву брвнару посвећену Светим Ђирилу и Методију, коју је освештао владика бањалучки господин Јефрем. Иконостас су израдили уметници из Бањалуке с професорком Љиљаном Шевом, на челу тима.

Задивљује број експоната, изложених у овом етно-селу - има их чак око шест хиљада.

Преко пута цркве, у једној кући од брвана реконструисан је изглед некадашње школе. Ту је учионица, сто на којем су глобус, дрвена рачуналка, отворене књиге на скамијама, наравно овде су и табла, стари сунђер... Све то посетиоце враћа у време школовања дечачића у вуненим чарапама и опанчићима, доба које је описивао писац и политичар из ових крајева Петар Кочић.

Стаза даље води поред реконструисаног трга с кућама занатлија и алатима тога доба. Ту су ковачница, берберница, разбој с ћилимима, поткивачница, столарска радионица, пивница.

У сваку од радионица може се ући и у необичном амбијенту. Током туристичке сезоне, у радионицама се може чути звекет алата у вештим рукама мајстора који посетиоцима оживљавају дух времена.

На брду је постављена дводелна брвнара с комплетним покућством, огњиштем и спаваћом собом с ћилимима и дрвеним креветом.

Завирили смо и у пушницу препуну димљене сланине, сувог мяса и кобасица. Све је произведено рукама вештих горштака и представља понуду у крчми, традиционалном ресторану на крају дворишта. Ту можете да седнете и све ове ђаконије поручите уживајући у домаћој кухињи с давно заборављеним укусима. Овде не служе виски, кока-колу и газирани сокове... Само домаћу ракију и цеђене сокове од воћа из околине и, наравно, бањалучко пиво.

У кухињи смо затекли куварницу Јадранку Бранковић. За спремање хране користе намирнице које они и њихове комшије производе у селу и околини.

Антиквар и колекционар

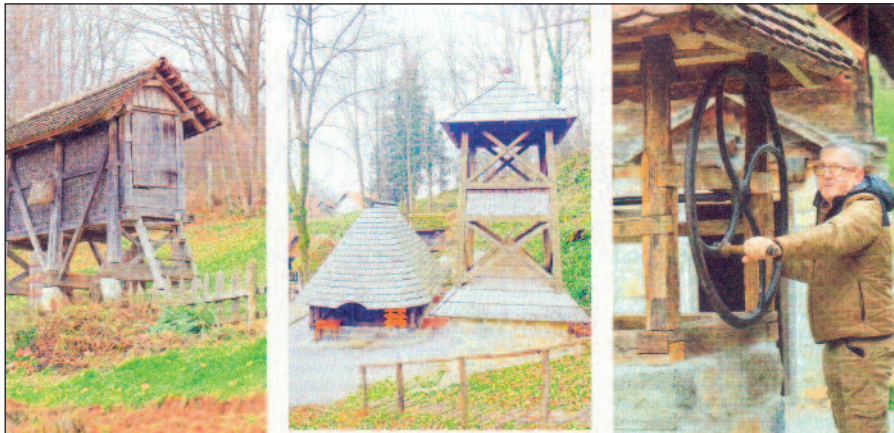
Недељко Бранковић је швајцарски пензионер. Бави се и колекционарством. Отворио је поред сувенирнице и прву антикварницу у Републици Српској. Највреднији предмет му је слика холандског портретисте златног

доба Петера ван Слингеланда вредна 20.000 евра.

- Вода и ваздух овде су чисти тако да се њиве и баште не прскају па су нам намирнице органске и доброг квалитета. Гости су пре-задовољни храном. Служимо и спремамо традиционална јела и слаткише, нарочито гости воле

наш старински колач од мркве и ораха - открива Јадранка, док тог дана прави цицвару, телетину испод сача и љубачку тепсију, јело које су куварице овде саме осмислиле.

Музеј отворен од априла до децембра

Бранковић је посебно поносан на радионицу змијањског веза, јер верује да ово умеће не сме да се затре и заборави. Као сувенир можете у сувенирници купити и извезену шару тог веза у малом дрвеном раму.

Музеј је отворен од 1. априла до 1. децембра током године, а у зимским месецима суботом и недељом, а отвара се и за најављене групе.

Наш домаћин објашњава како заинтересованих туриста има много: овде је у летњим месецима препуно гостију. У евиденцији имам да су нас посетили туристи из 130 земаља!

Станко КОСТИЋ,
МАГАЗИН, ПОЛИТИКА

Челинац у Енциклопедији Републике Српске (5. том)

Липовац

ЛИПОВАЦ, село у општини Челинац. – Налази се на 250–750 м н. в., површине 7,18 км², удаљено око 10 км од општинског центра. Припада мјесној заједници Поповац. Разбијеног је типа, а засеоци су Горњи, Доњи и Средњи Липовац и Плане. Смјештено је на лијевој обали Врбање и у подножју врха Липовац, који припада планини Бјељевини (Понир планина). Кроз атар протиче више потока, а најиздашнији је Ризминац, на коме је шездесетих година XX вијека било чак 17 воденица. Према предању, Липовац је добио име по липама које је у XIV вијеку у својим пчелињацима засадио Хрвоје Вукчић Вратинић.

Село је 1879. имало 20 домаћинстава и 242 становника (православца); 1895. – 275 становника; 1921. – 319; 1948. – 506; 1971. – 615; 1991. – 301 (296 Срба, два Хрвата, један Југословен и два из реда осталих); 2013. – 52 домаћинства и 119 становника. Породице Бијелић, Тешановић славе Никољдан; Бранковић, Гајић, Николић, Тешић – Св. Стефана; Гаврић – Св. Василија Великог; Којчиновић – Часне вериге; Чалић – Ђурђевдан. Према предању, данашње породице поријеклом су из Херцеговине. Током Другог свјетског рата погинуло је седам бораца НОВЈ и 27 цивила. У Липовцу је 5.

марта 1942. у сукобу између партизана и четника рањен др Младен Стојановић. У рату 1992–1995. погинуло је осам бораца ВРС. У селу постоје: спомен-плоча, освештана на Митровдан 1930, као захвалница бану Светиславу Милосављевићу за изградњу првог водовода у овом крају; два спомен-

обилежја жртвама усташких злочина из Другог свјетског рата; спомен-плоча четничком команданту Лазару Тешановићу и његовим саборцима; спомен-обилежје погинулим борцима ВРС.

Становништво се углавном бави пољопривредом. Основна школа радила је 1922–1980. године. Отад ђаци похађају школу у Поповцу, гдје се налази и

најближа црква. У атару постоји гробље. Село је добило електричну енергију седамдесетих година, а телефонске прикључке деведесетих година XX вијека. Од 2006. у Липовцу постоји ски-лифт. Из села су: Максим Тешић, солунски добровољац, народни посланик у Скупштини Краљевине Југославије (1932–1938); Лазар Тешановић, командант Средњобосанског четничког корпуса.

ИЗВОРИ: *Појиси*: 1879, 1895, 1921, 1948, 1971, 1991, 2013; Архива Општине Челинац.

ЛИТЕРАТУРА: R. Kuzmanović, *Čelinac kroz vijekove*, Čelinac 1973; С. Трикић, Д. Репацић, *Пролећерски бајтаљон Босанске крајине*, Београд 1982, 35–37; З. Маријанац, *Развитак становништва Босне и Херцеговине 1850–1991. године*, Бања Лука 2000, 68; Б. Максимовић, *Трагови свјетлости – о школству и култури челиначког краја*, Челинац 2001; М. Спасојевић, *Искре у шами*, Бања Лука 2003, 13.

Момчило СПАСОЈЕВИЋ

Медицинске теме

Слух

Савремени слушни апарати су дискретни и мали, а прецизно и селективно појачавају само онефреквенције које су оштећене, па нема разлога да се избјегава њихово ношење

Од првих признања да све лошије чује неке звуке и тонове, као и да не разумије сваку ријеч коју изговори колега на послу или члан породице, до тренутка док не преломи и одлучи да провјери слух и почне да носи слушни апарат прође у просјеку око осам до девет година. Тако је на нашим просторима, а ако је за утјеху, и у Европи и свијету просјечно вријеме јављања за помоћ пошто је проблем препознат је седам година. И таква особа ће радије негирати проблем који има са slabим слухом, чешће ће молити људе око себе да нешто понове или гласније причају, појачаваће звук на телевизору...

Борба против стигме

Разлог за то биће у великом броју случајева страх те особе од стигматизације, односно бојазан да ће уколико буде носила слушни апарат, бити сматрана мање вриједном и способном. Многи вјерују и да слушни апарат неконтролисано пишти, као и да су лако уочљиви и да ће то бити оно прво што ће неко на тој особи видјети. Али, није тако...

- Главна асоцијација за слу-

шни апарат многим је и данас пиштање, односно микрофонија и велики ружни уређај на увету који свима пада у очи. Такви аналогни велики, слушни апарати су отишли у историју. Данашњи уређаји су дискретни, мали, љепши. Предност нових, дигиталних уређаја је прецизност и селективно појачавање само оних фреквенција које су код конкретне особе оштећене, док су стари били с такозваним линеарним повећањем. Осим тога, усавршен је систем који спречава микрофонију па нема више ни пиштања - каже Оливера Вилотијевић Ратковић, сурдолог-дефектолог и менаџер слушних центара у компанији „Нојрот“ која се бави продајом слушних апарата.

Али стигма је, ипак, остала.

Зато су се у овој компанији, која у Србији послује три године и која има више хиљада задовољних корисника слушних апарата, у марту прикључили кампањи Свјетске здравствене организације против стигматизације особа које носе ова помагала.

Растко Савић, менаџер продаје за Србију компаније „Нојрот“, наводи да су у Београду и свим већим градовима организовали бесплатне провјере слуха у сарадњи с општинама и удружењима пензионера, одржали презентације и радионице с циљем едукације.

Разлог да се стигма одржава јесте и недовољна информисаност о могућностима савремених слушних апарата, увјерени су саговорници Политикиног МАГАЗИНА. Али, прво треба објаснити коме и када је слушни апарат неопходан.

- Те особе не живе у свијету потпуне тишине, али много тога не чују. Доста људи није уопште свјесно да има проблем, а код нас је чувена и изрека „чујем шта хоћу“, што није истина, јер ти људи чују само оно што могу да чују. Прве проблеме обично примијете особе из непосредног окружења - дјеца, унуци, супружници, али до одлуке о набавци слушног апарата у Србији протекне између 8 и 9 година. Онима који су радно активни то раније засмета - објашњава Савић, али додаје да

су њихови клијенти обично људи који су старији од 60 година.

Он указује на занимљив податак: наглувост или оштећење слуха не отежава само споразумијевање, већ је бројним студијама доказано да особе које имају оштећење слуха много раније и чешће оболијевају од деменције. Због тога што лошије чују, временом се повлаче из друштва, рјеђе се друже с пријатељима, изолују се, а то утиче на когнитивне процесе у мозгу, па и на појаву деменције.

Оливера Вилотијевић Ратковић објашњава да првих симптома наглувости особа није ни свјесна. Рецимо, не чује типке на компјутеру или неке звучне сигнале кућних апарата - веш-машине или звоно на вратима.

- Свјесни проблема људи постају када не разумију неку ријеч, пропусте реченицу, изгубе цио контекст. Чак и тада су склонии да негирају да не чују, већ кажу да је била бука, гужва, да неко мумла, тихо прича. За помоћ се јаве тек када слух ослаби у већој мјери, негдје испод 50 децибела. Људски говор је око 50 до 60 децибела. Често не чују гласове: с, ш, ћ, ч... Или помијешају ријечи, на примјер: куће и куче. Тада већ постоји проблем у комуникацији - истиче докторка.

Када себи коначно признају да не чују, сљедећи корак је да тестирају слух било у специјализованој здравственој установи, приватној ординацији, некој слушној кући, гдје се тај преглед обавља без чекања.

Стручњаци препоручују да се увијек носе два апарата, али неке особе се одлуче ипак за један који носи на уву на којем је разумијевање боље.

Сваки апарат се индивидуално припрема за сваку особу. У овој слушној кући свако добије апарат на пробу на двије недјеље, некад чак и који дан дуже, ако, рецимо, жели да га испроба у позоришту. Сви који имају обострано оштећење, на пробу добију два апарата, а могу да купе само један.

Код нас оштећење слуха мора да буде веће од 65 децибела да би се добио један апарат о трошку

Фонда здравственог осигурања. Они који не испуњавају овај услов уређај морају да плате из свог џепа.

- Цијена апарата зависи од тежине слушног оштећења и потреба клијента - каже Савић и истиче да су они једина компанија која куповину апарата омогућава на 36 рата, па се за ту погодност многи одлучују. Гарантни рок је двије године.

Он додаје да је „Нојрот” аустријска дистрибутерска кућа, чији се слушни апарати продају широм свијета од Америке до Кине, један од лидера у Европи за слушне апарате и заштиту слуха. У Србији послује на 16 локација од Суботице до Враћа и Новог Пазара.

- Као о сваком електронском уређају, и о слушном апарату мора да се води рачуна. То значи да

се избјегава вода, а морају и редовно да се одржавају. Клијенте зовемо на три до шест мјесеци да бисмо провјерили да ли се нешто промијенило. Показало се да просјечно вријеме које прође од набавке једног апарата до потребе да се он промијени, односно замијени за јачи, око седам година - подсећа Савић.

Значај превенције

Млади људи су све свјеснији значаја превенције. Они се не либе да провјере слух, свјесни да је боље на вријеме открити почетна оштећења и реаговати, па и носити слушни апарат.

- У посљедње вријеме све више млађих људи има потребу да носи слушни апарат, али примјећујем да они све лакше прихватају слушно помагало. Уосталом, данас млади носе у уву блутут или друге слушалице, па и сам уређај прихватају без драме. Недавно смо помогли младом оцу, који је схватио да не чује звекцање кључева и потражио помоћ. Изложеност буци, али и посљедице прележаног ковида могуће су објашњење зашто је повећан број млађих особа којима је потребан слушни апарат - каже докторка.

Бесплатно тестирање

Преглед, односно тестирање слуха у свим слушним центрима компаније „Нојрот” потпуно је бесплатан. Сурдолог ће урадити комплетну дијагностику, утврдити да ли је проблем настао на нивоу средњег или унутрашњег ува. Преглед траје око 70 минута. Послије разговора и узимања анамнестичких података ради се отоскопија, односно провјера слушног канала. Након тога се ради тонска аудиометрија и испитује слух на свим фреквенцијама од 125 до 8.000 херца на оба ува, као и коштана аудиометрија, која даје драгоцене податке о могућем узроку. Потом се утврђује праг непријатности, односно праг бола, од чега зависи подешавање будућег апарата. То је важно за избор врсте апарата.

У овој слушној кући обавезно се ради и говорна аудиометрија: особа преко звучника слуша ријечи које треба да понови, чиме се испитује колико разумије говор других. Јер, догађа се да нека особа има средње оштећење слуха, али зато што је била јако дуго без слушног апарата, провјерава се да ли је дошло до пада когнитивног разумијевања.

О. ПОПОВИЋ, МАГАЗИН

Генерација ученика 7. разреда ОШ „Петар Гајић” Поповац 1981. године

In memoriam
Жељко Тркуља
(14.10.1969 – 4.4.2024)

Дана 4. априла 2024. године у 55. години живота изненада је у Аустрији преминуо Жељко (Драгојле) Тркуља.

Жељко је сахрањен 10. априла у Градском гробљу Челинац. Иза њега су остали: супруга Милка, кћерке Андреа и Ања, отац Драгојле, мајка Драгица, сестра Жељина, зетови Риад, Предрог и Жељко, сестричке

Јулиа и Јована, ујак Слободан са породицом, тетка Веселка и тетка Рада са породицом и остала многобројна родбина и пријатељи.

In memoriam
Љубица Вучић
(1954-2024)

У 70. години живота 22. марта 2024. године преминула је Љубица (Остоја) Вучић.

Љубица је све до пензионисања била радник Општинске управе Челинац.

Сахрањена је 24. марта у Гајића гробљу Грабовац - Челинац. Иза ње су остали супруг Славко, син Мирослав, браћа Новак и Бране, сестре Тривуна, Мирјана и Милица, заове и зетови и остала родбина и пријатељи.

Сјећање
Ђоко Вуковић
(1961-2023)

На Централном градском гробљу Врбања 6. априла 2024. године породица је обиљежила једногодишњи помен Ђоки (Слободана) Вуковићу који је преминуо 8. априла прошле године.

Вријеме пролази, а туга за тобом никад. Живимо са сјећањем на тебе. Воле те заувјек твоји најмилији: супруга Борка, кћерке Рената и Радијана и унук Давид.

In memoriam
Урош Срдић
(1942-2024)

Дана 20. марта 2024. године у 82. години живота преминуо је Урош (Симо) Срдић.

Радни стаж одрадио је у челиначким школама, прво у ОШ „Петар Гајић“ Поповац, а потом у ОШ „Милош Дујић“ Челинац. Био је члан Ловачког удружења „Фазан“ и Удружења пчелара Челинац.

Урош је сахрањен 21. марта у Градском гробљу Челинац. Иза њега су остали син Саша, кћерка Наташа, браћа Стево и Алекса са породицама, снаха Сања, зет Сретен, унучад Николина, Сашка, Ања, Сунчица, Стеван и Срђан и остала родбина и пријатељи.

Сјећање
Свето Милијевић
(1934-2019)
дугогодишњи хроничар
челиначког краја

Дана 9. априла 2024. године навршава се пет тужних година од када ниси са нама. Недостаје нам твоја љубав и доброта коју си несебично дијелио свима. Био си узор и нама и другима јер си његовао праве вриједности, част, људскост и поштење. С поштовањем и поносом чувамо успомену

и сјећање на тебе.

Твоја супруга Кова и дјеца Горан и Горанка.

Сјећање
Војислав Ковачић
(5.5.1945 – 20.3.2004)

Дугогодишњи радник „Пољопромета“ Челинац.

Супруга Нада, син Ми-рко, кћи Мирјана, снаха Мира, унук Сара и Сандра (а не Јана како смо грешком написали у прошлом броју).

Пренесено из старе штампе: Анђелија Врховац
(1945-2024) добитница високог признања СФРЈ

Медаља рада у рукама радника

Изузетан трговац, вриједна домаћица, активан друштвено-политички радник

Када је продавница добро лоцирана, намјенски изграђена и добро снабђевана, потрошачи се не двоуме да је посјете, купе потребну робу и зажеље да поново дођу. Да ли ће поново доћи не утиче много ни локација ни избор робе. Услуга, боље речено услужност трговца, маме потрошаче, „натјерује“ их да купе било шта и да поново дођу. Незадовољан услугом потрошач се тешко одлучује да поново посјети исту продавницу без обзира што му је пред кућним прагом и што је избор робе добар. Одлази у други дио града, у другу продавницу тражећи да за свој динар буде добро услужен, да буде задовољан.

На кратко, за тренутак, „скокнимо“ до Челинца возом, аутобусом, бициклом, пјешице - било како, осјетимо продавницу мјешовите робе број 2 власништво ООУР „Челинац“ из Челинца. Из далека, кроз велике излоге, чисте као прве капи изворске воде, примијетићемо велик асортиман робе. Нема шта нема - од игле до бијеле технике и грађевинског материјала. Потрошач тражи избор, али, поновимо опет, и праву услугу. Све је тешко објединити. Ова продавница и радно особље у њој прави су примјер како се то постиже, како се обједињава.

Уђемо ли у продавницу, одмах, на улазу, сваки потрошач биће поздрављен, а кад дође на ред и услужен. За само пар тренутака, док се чека ред, може се чути безброј топлих ријечи у рјечнику трговца. Љепша за љепшом. Каква услуга! Беспријекорно фина, брза и тачна. Нема закидања на ваги ни рачуну. У овој продавници не треба говорити: „Хвала вам, дођите опет“, јер потрошач се сам осјећа „обавезним“ да поново дође.

Све је ово више него скроман увод да се каже да заслуга за овако успјешно пословање ове продавнице припада Анђелији Врховац, ведрој и увијек насмијаној трговкињи, домаћици, мајки десетогодишње дјевојчице, добитници медаље рада...

- За примјерне раднике Комбината има мјеста у листу АИПК-а „Босанска крајина“. Вас „бије глас“ да сте најбољи трговац у ООУР, а можда и на ширем подручју, да стижете ускладити радне обавезе, обавезе супруге, мајке, друштвено-политичког радника. За те успјехе добитник сте и медаље рада. Како све то успијевате?

Црвенило је замијенило осмијех на лицу, а разговор је почео спонтано:

„Молим вас, ја бих вас радије послужила, ако нешто требате да купите. Знате, скромно је слегла раменима, у овој продавници сви су добри радници,

Анђелија из младости

примјерни, о свима се може писати, изврсни су. Има и у другим продавницама, на другим мјестима. Уосталом обавеза је сваког радника да ради на радном мјесту. Не знам чему треба публицитет ако радник задовољава на свом радном мјесту, ако ради у друштвено-политичким организацијама и самоуправним тијелима у предузећу. Дужност је свакога да ради онолико колико се од њега захтијева, а захтјеви нису већи од могућности, од обавеза.

Темпо живота диктира да човјек буде у свим збивањима. Конкретно: радим већ 14 година и учила сам велику разлику на свим пољима. Разлика је и између потрошача оног из

1963. године и овога данас. Људи су исти, али као потрошачи измијенили су навике. Прије су чекали, били стрпљиви. Данас, у јурњави за временом, хоће брзу услугу, желе стићи на друге задатке... Награђивање, које је данас мјерило извршењу радних задатака, тјера их на то. И нас, разумије се. Није чудо онда што се сви журимо, што желимо стићи задовољити свим обавезама, обавити их што савјесније, на вријеме и квалитетно. Нама супругама, које смо уз то и мајке и чланови друштвено-политичких организација, теже је. Ми се морамо више трудити, ангажовати а покатак одрећи и времена за одмор да би испуниле обавезе радног мјеста, домаћице, мајке, активисте...”

- Да, али медаља рада, заборавили сте то казати?

„Ето, ове године, у поводу године Титових и наших јубилеја, добила сам медаљу рада. То признање ми је тим драже што је дошло баш у овој јубиларној години. Свјесна сам да је то једна обавеза више. Обавеза која обавезује да се радом оправда...”

Да остане забиљежено: Анђелија је дуже време на радила као пословођа продавнице. Неколико генерација ученика били су код ње на пракси. И Маринко Крминац, њен садашњи пословођа, био је њен ученик! Није чудо што је организација рада у продавници, асортиман робе и начин услуживања на завидном нивоу, што сви знају своје обавезе, што своје обавезе савјесно извршавају и за такав рад буду и одликовани.

Анђелија има, без претјеривања, највеће заслуге за то. Зато медаља рада је у правим рукама, у рукама рада.

Наше честитке и жеље за нове успјехе!

Ј. Ш.

Лист Агроиндустријској комбината „Босанска крајина, јули 1977. године;

Анђелија је преминула 13. марта 2024. године,

Астрологија Супруг

Врлине и мане

Венера, затим седмо поље у вашој наталној карти и планета или планете у том пољу, описује вашег супруга са свим његовим врлинама и манама. Ако у седмом пољу нема планета (што се често и дешава) гледа се и тумачи како је планета која влада са врхом тог поља аспектирана и гдје се налази. Но, ако то и не знате није на одмет да, уопштено гледано, знате који су наглашене и врлине и мане појединог знака као супруга.

ОВАН: Врлина му је што зна око себе направити атмосферу у којој се присутни пријатно осјећају - буду то што јесу. Има он у себи и нешто дивљине, али је то дозирано. Са њим вам неће бити досадно. Мана Овна је његова тврдоглавост па је некад са њим тешко наћи исту фреквенцију. Убијеђен је да је стално у праву, а и кад није он то неће да призна. Воли да буде онако како је он то замислио.

БИК: Врлина му је оданост, па на њега можете стално рачунати. Стабилан је, вриједан, окренут породици и на њега можете рачунати. Настоји да кући дође стално у исто вријеме. Мана му је што од супруге очекује исто па није избор за жене слободног духа и за оне које у себи имају авантуристички жар. Сем тога жели и много времена за себе.

БЛИЗАНЦИ: Са њим вам неће бити досадно, занимљив је, позитиван, информисан, воли и да припреми пријатно изненађење. Не плаши се нових изазова. Мана Близанаца је што није баш одан и не знате докад ћете му бити занимљиви. Није за дуге

везе, превише је склон промјенама и не воли рутину.

РАК: Он је јако брижан, прави домаћин. Воли јако, емотивно. Није за површне везе. Мана супруга Рака је што превише гуши брак. Све би да контролише. Од муве прави медвједа. Прво претпостави шта би могло лоше да крене, а не добро, и тиме уноси немир у окружење.

ЛАВ: Страствен је, дарежљив, динамичан и све ће учинити да вас размази. Мана Лава је што је ташт и брзо се увриједи ако није центар вашег свијета, односно ако му не посвећујете довољно времена. Тиме исцрпљује супругу.

ДЈЕВИЦА: Врлине су му да је јако организован, реалан, стабилан и спреман да све учини да будете срећни, задовољни. Главна мана Дјевице је што цјепидлачи и свему налази ману и воли да критикује и кад треба и кад не треба. Фали му самоувјереност.

ВАГА: Он је шармер с покрићем и то не само према вама већ и према свима који су у његовом

окружењу. Зна вас и воли саслушати. Доста је праведан. Мана супруга Ваге је да се понаша као дијете када му се повриједи емо и тада неће марити за осјећања других па постаје хладан, дистанциран.

ШКОРПИЈА: Страствен је и када вас воли то је лудило. Интензиван је и са њим вам није досадно. Зна показати велико емотивно разумијевање. Главна мана супруга Шкорпије је љубомора, склоност освети. Склон је емотивним крајностима и ту постаје фаталист.

СТРИЈЕЛАЦ: Великодушан је, дарежљив, није злопамтило. Показује мудрост и великодушност. Својим хумором вас растерети брига. Мана му је што некад као да не зна да дефинише своја осјећања и лако губи интерес за супругу. Зна и да намеће своја мишљења.

ЈАРАЦ: Све ће учинити за вас када је заљубљен. Није емотивац, али кад га љубав дотакне спреман је да до краја живота буде у заједништву. Мана Јарца је што зна бити тежак, склон критици и од супруге много очекује. Није флексибилан и склон компромисима.

ВОДОЛИЈА: Паметан је, није љубоморан, може му се вјеровати и са њим вам неће бити досадно. Мана супруга Водолије је што често емотивно одлута и често се осјећа несхваћеним. Не зна да воли без осјећања унутрашње сигурности и повјерења, а то обоје тешко стиче.

РИБЕ: Њежан је, воли пуним срцем, суздржава се, пун је бриге и поштовања за супругу. Мана му је што је нестабилан када су у питању емоције. Често се зна предомислити и тражити сасвим другу чију партнерку. Склон је и некој врсти бјежања.

Гојко МАНДИЋ, астролог

**АСТРО РАДИОНИЦА "ЛУНА" ИЗРАДА И ТУМАЧЕЊЕ
НАТАЛНОГ И СОЛАРНОГ ХОРОСКОПА: 065/649-358**

Пољопривреда ХУМУСТАЛ

Високо квалитетно органско микробиолошко ђубриво произведено радом калифорнијских глиста. Дозирање:

Поврће - 300 грама по метру квадратном,
Саднице воћа - 1 кг по садници,
Виногради у роду - 1 кг по изданку,
Цвијеће у башти - 150 грама по квад. метру,
Цвијеће у саксији - 1/4 хумуса,
Балконско цвијеће - 1/5 хумуса,
Прехрана у току вегетације - 50 грама по метру квадратном или 0,5 кг по садници.

Произвођач и пољоп. савјентик:
Един Табаковић, Челинац,
051 553 607, 065 207 154.

Српска читаоница „Лаза Костић“ Сомбор и СКД „Укрња“

Поетски сусрети

У Народној библиотеци „Илија М. Петровић“ у Пожаревцу 29. марта 2024. одржано је представљање Српске читаонице „Лаза Костић“ из Сомбора, Завичајног удружења Срба „Коријени“, такође из Сомбора и Српског културног друштва „Укрња“ из Челинца (Република Српска). Историјат Српске читаонице „Лаза Костић“, која датира из 1845. године испричао је г. Петар Арамбасић, њен дугогодишњи председник, а Завичајно удружење „Коријени“ представио је г. Мићо Тришић. Гђа Сања Чавић потом је говорила о књизи „Прича о чо-

веку међу људима – Душан Секулић“, коју је написала о своме оцу, културном посленику ова два удружења из Сомбора, а чији су рецензенти били мср Славица Јовановић и проф. др Голуб Јашовић. У другом дијелу ове књиге налазе се пјесме које су пријатељи пјесници посветили Душану Секулићу. Своје пјесме читали су Горан Вуковић из Прњавора, Ратко Поповић, председник Српског културног друштва „Укрња“ из Челинца и проф. Борислав Марић из Прњавора који је читао пјесме Зорана Грумића из Прњавора и Раде Ђошан Китић из Модриче које се налазе у овој књизи.

Сусрет је организовала Књижевна заједница Пожаревац са председницом Славицом Јовановић, а вече су музиком употпунили ученици Пожаревачке гимназије Љубица Ивановић и Ђорђе Ивановић.

МЛАДЕН МАРЈАНОВИЋ МАЋИ

Члановима Клуба читалаца “Челиначких новина” поклањамо чланарину у Народној библиотеци “Иво Андрић”, болесним члановима Библиотеке књиге достављамо на кућну адресу!

Јесте ли сигурни да знате гдје се налази Библиотека у Челинцу?

Челиначке новине: 065 958 202; celinacke@gmail.com

Библиотека: 051 552 547; bibliotekacelinac@blic.net

Знате ли да поред богатог књижног фонда за све узрасте и образовне структуре читалаца има и своју вриједну издавачку збирку завичајне књижевности, читаоницу, издавачку дјелатност, да припрема промоције, изложбе и друге занимљиве културне догађаје?

20 КМ = претплата на “Челиначке новине” + чланарина у Библиотеци!
ПРЕТПЛАТА НА ЧЕЛИНАЧКЕ НОВИНЕ И ЗА 2024. - 20 КМ!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1																				
2								294					294				294			
3			294			294												294		
4							294					294					294			
5		294						294			294		294		294		294		294	
6		294						294												
7							294						294							
8		294															294		294	
9			294		294		294						294		294					
10				294		294								294					294	
11								294								294				
12											294									

ВОДОРАВНО: 1. Једна народна пословица (ек); 2. Врста ријечи – Скупо плаћен – Узвик при скоку – Наш сликар Ђорђе Андрејевић; 3. Нота солмизације – Кобалт – Краснопис, лијепо писање – Молдавија; 4. Ријека у Републици Српској, протиче и кроз општину Челинац – Један крвни суд – Вјежба у неким борилачким вјештинама – Грчко слово; 5. Угљеник – Стара земљишна мјера код Нијемаца, (мн) – Радијус – Шпанија (скр) – Сумпор; 6. Исток – Врста тканине, најчешће постелине – Број друге десетице; 7. Пеликан – Обим – Други самогласник – Мјера за површину земљишта; 8. Италија – Становник Асирије – Воденица – Десето слово наше азбуке – Трећи самогласник; 9. Грчко слово – Ознака за топ у шаху – Осамнаесто слово наше азбуке – Прво слово – Интензитет (скр) – Четрнаесто слово наше азбуке – Завршетак; 10. Чувена европска музичка група – Ар (скр) – Справа за отварање (мн) – Total Usable Area (скр) – Међународна ознака за Њемачку; 11. Пољопривредна машина – Опрани – Ријеч из латинског језика; 12. Житељка Италије – Држава у Јужној Америци.

УСПРАВНО: 1. Видјети ствари и појаве које не постоје; 2. Млирт – Седмо слово наше азбуке – Окретај; 3. Мјера за површину земљишта – Руско женско име – Анхидрид сирћетне киселина (скр); 4. Возач бицикла (види слику) – Класа (скр); 5. Претплатници – Коњи; 6. Ауто-ознака Руме – Папиге – Радна организација (скр) – Узвик одазивања; 7. Астал – Модерне технологије (скр)

– Арена (скр) – Право вријеме; 8. Метар (скр) – Резервна војска (скр) – Сирће – Сјевер (стр, скр); 9. Страно женско име (Чешка скијашица Ледеца) – Водовод и канализација (скр); 10. Слика свеца – Једна велика страна банка; 11. Најтежа заразна болест – Раша Попов (иниц); 12. Април (скр) – Врста обуће; 13. Динар (скр) – Академик, члан Академије; 14. Отоман – Ознака за запремину – Ознака за литар – Инжењер (скр); 15. Дио одежде православних свештеника – Трећи и други самогласник; 16. Име нашег чувеног сликара, Јовановић – Име нашег чувеног спортског радника и бизнисмена, Тан – Тона (скр) – Шеснаесто слово наше азбуке; 17. Тринаесто слово наше азбуке – Аустрија – Европска комисија (скр) – Изузетно поштовање; 18. Атлетски клуб (скр) – Провјеравати знање; 19. Површина обрасла дрвећем – Електроник артс (скр) – Ампер – Име глумице Маргарет; 20. Спортске игре радника у индустрији.

Аутор: Мирко
СТАНКОВИЋ

СУДОКУ

								8
2				4		9	3	
		5	8		3			
5					2		8	
	6	7				5	4	
	9		7					3
			9		7	2		
	1	6		2				4
7								

ТАКСИСТИ

Дујић Баја 065211011, 065820937,
Ауто-такси Жељо 065 561 885,
Павловић Бошко 066 754 297,
Крминац Дарко 065 630 549,
Црнић Бране 065 872 935,
Такси Леканић 066 383 083,

firmkontrol

Софтвер за управљање производњом
Брз и једноставан преглед магацина си-
ровина и готових производа, радних
налога, наруџби, понуда и фактура, као
и читав низ извјештаја из производње.
Контакт: info@firmkontrol.com
тел. 065 544 969

Добитник угледне награде
за пословну иновацију

ПРЕКУЦАВАЊЕ ТЕКСТОВА
Прецизно прекуцавање свих врста текстова, књи-
ге, семинарски, матурски, дипломски радови и оста-
ло, 063 022 598.

KONTAKT I INFORMACIJE:
E-mail: ekofarm.zeobl@gmail.com
Tel: 065 515 115

FLO-GRANIT d.o.o.
78240 ČELINAC, Babići bb-RS/BiH

ЧИТУЉЕ ЗА “ГЛАС”
МОЖЕТЕ СЛАТИ И ПУТЕМ “ЧЕ-
ЛИНАЧКИХ НОВИНА”
Цијене су исте као
у Редакцији “Гласа”;
Инф. 065 958 202

SBS doo Потребни радници

SBS d.o.o. Марковац бб. Челинац,
065/612-741

Тел/фах: 051/551-203, Моб: 065/516-168
П редузећу SBS d.o.o. Челинац због по-
већаног обима посла потребна два
радника на пословима и задацима об-
раде камена, у халама – радионица пред-
узећа. Сви заинтересовани се могу јавити на
горе наведене телефоне, а у обзир долазе и
радници који немају искуства у овом послу,
а који желе да прођу обуку и даље наставе ра-
дити. Могућност сталног напредовања и рада
на CNC машинама и машининама за обраду
камена.

SBS доо продаје готове гробнице у
Градском гробљу Челинац,
контакт 065 467 211.

Мали огласи

Продајем плац у Товладићу уз
ријеку Врбању, 1.200 метара
квадратних, цијена 18.000 КМ, 065
920 775.

Издајем стан, улица Петра
Кочића Челинац, инф. 065 573
153, вибер 066 366 693.

Купујем мањи стан, пожељно
стара градња, 065/797-435.

СБС доо продаје готове
гробнице у Градском гробљу
Челинац, контакт 065 467 211.

Изнајмљује се двособан стан,
56 м2, потпуно намјештен. Стан се
налази у стамбеној згради у ул.
Војводе Мишића број 30, други
спрат. Стан се изнајмљује искључи-
во на дужи период.

Тел. 066 725 155, 065 673 589.

Продајем балирано сијено по 3
КМ и лозу ракију 22 града по 12
КМ. 051 563 077, 066 171 157.

Продајем живе ограде, садни-
це, стручна садња и шишање,
066 721 198.

АУТО-ШКОЛА “15. ЈАНУАР”

Ул. М. Стојановића бб,
ЧЕЛИНАЦ,
вл. Раде (Митра) Васић

Обавјештавамо кандидате за
возаче Б, Ц1, Ц и Д категорије да
вршимо комплет теоретску и
практичну обуку по Закону о основама
безбједности саобраћаја на путу у БиХ
и по ЈЕДИНСТВЕНОМ Цјеновнику Мин-
истарства просвјете и културе РС.
Теоретску наставу обављају стручна
лица са лиценцом предавача, а теор-
етска настава се изводи у простори-
јама Ауто-школе “15. јануар” у Челинцу
по договору са кандидатима. Вожња по
дог-овору и уз могућност избора ин-
структора. Обезбијеђени тестови, ЦД и
компјутери за свакодневно вјежбање.
Плаћање по договору, могуће и у више
рата.

Инф: 066/326-326, 065/512-891!

Продајем два плаца, Ша-
мачко поље, ста-ра пруга, 1
км од центра Челинца,
065 202 692.

Ветеринари

Игор Милекић: сточна
храна, пилићи, услуге,
065/581-744,
VET COOP (Данко Срдић):
066/381-268,
Р. Ждеро 065/008-536,

Golubić

KIČO-prevoz
ČELINAC

RED VOŽNJE

Iz Čelinca do B.Luke: 05.55, 06.05-v, 06.05-g, 06.35-g, 06.50-g, 07.10, 07.20-g, 07.45-v, 08.05, 09.00-g, 09.30-v, 09.50, 11.00-v, 11.50-g, 12.00 g, 12.20-v, 12.45-g, 13.10, 13.40 g, 14.15-g, 14.45-v, 15.10 -g, 15.30, 16.00-v, 16.25-g, 17.50-g, 17.40-g, 18.50, 20.20-g,

Iz B.Luke do Čelinca: 05.45-g, 06.25-v, 06.45-v, 07.15-g, 08.00, 08.15-v, 08.45-v, 09.30-g, 10.15-v, 10.30-g, 11.30, 12.00-v, 12.30-g, 12.55-v, 13.30-g, 14.10-v, 14.15, 14.40-g, 15.10-g, 15.20-v, 15.55, 16.00-g, 17.10-v, 18.00-g, 18.45-g, 19.00-g, 19.25-v, 20.40-v, 21.30-g,

Iz Karača do B.Luke: 05.00, 05.50-g, 08.00-g, 10.00-v, 11.00-g, 12.50-g, 14.15-g, 16.30-g.

Iz B.Luke do Karača: 06.25-g, 08.15-v, 10.30-g, 12.55-v, 13.30-g, 14.40-g, 16.00-g, 17.10-v, 18.45-g.

Iz Čelinca do Karača: 07.00, 09.00, 09.40, 11.15, 12.00, 13.35, 14.00, 14.30, 15.15, 16.30, 17.45, 19.15, 22.30

Iz Karača do Čelinca: 05.00, 05.50, 08.00, 10.00, 11.00, 12.15, 12.50, 14.15, 16.30,

legenda: g- Lesnina-PMF-Hotel Krajina
v- Lesnina -Pošta-Vodovod-Trgovačka škola
Banjalučko Polje

SUBOTA

Iz Čelinca do B.Luke: 05.55, 06.05-v, 06.35-g, 07.20, 07.45-v, 09.00, 09.30-v, 09.50, 11.50-g, 12.20-v, 13.10, 14.20-g, 14.45-v, 16.25-g, 17.30-g, 18.45-v, 20.20-g.

Iz B.Luke do Čelinca: 05.45-g, 06.30-g, 06.45-v, 08.00, 08.45-v, 09.30-g, 10.30-g, 11.45-v, 12.30-g, 14.10-v, 14.15, 14.40-g, 15.10-g, 16.00-g, 17.10-v, 18.00-g, 18.45-g, 20.40-v, 21.30-g,

Iz Karača do B.Luke: 05.00, 05.50-g, 08.00-g, 12.15, 16.30-g

Iz B.Luke do Karača: 06.30-g, 10.30-g, 14.40-g, 16.00, 18.45-g

NEDJELJA

Iz Čelinca do B.Luke: 07.20, 09.50-v, 12.20-v, 16.25-g, 17.30-g, 18.50, 20.20-g.

Iz B.Luke do Čelinca: 08.15-v, 10.25-g, 14.15, 17.10-v, 18.45-g, 19.25-v, 21.30-g.

Iz Karača do B.Luke: 16.30-g.

Iz B.Luke do Karača: 18.45-g.

Iz Karača do Čelinca: 16.30

Iz Čelinca do Karača: 19.15

Mjesečna karta prevoznika Golubić, Kičo Prevoz i kooperativna karta Golubić-Kičo Prevoz važi za sve gore navedene polaske na izdatoj relaciji.

Na svim navedenim polascima na relaciji Banja Luke -Karač putnici mogu kupiti direktnu kartu sa rokom važenja dva sata od momenta izdavanja te u datom vremenskom roku izvršiti presjedanje na autobuskom stajalištu u Čelincu.

INFORMACIJE: 051/552-595; 066/629-247

БОЧАЦ-ТУРС:

Аутобуски ред вожње

Поласци аутобуса из Челинца за Бањалуку:

Радни дан: 06,40; 07,10; 08,15; 09,40; 11,45; 12,40; 14,05; 15,30; 17,15; 18,15; 19,15; 20,45; 21,45; 22,15.

Субота: 06,40; 07,10; 09,40; 11,45; 12,40; 15,30; 18,15; 20,45; 22,15;

Недјеља: 6,40; 8,15; 11,45; 14,05; 17,15; 19,15; 21,45;

Поласци из Бањалуке:

Радним даном:

06,00; 07,15; 08,00; 10,00; 10,55; 12,30; 13,45; 15,05; 16,10; 17,55; 19,05; 20,00; 21,15; 22,45.

Суботом: 06;00; 08,00; 10,00; 10,55; 13,45; 16,10; 19,05; 21,15; 22,45:

Недјељом: 7,15; 10; 12,30; 15,05; 17,55; 20; 22,45;

Аутобуси за Поповац и Шахиновиће

Шахиновићи - Челинац: 8,00; 12,15 15,30;

Челинац - Шахиновићи: 7,15; 11,45; 15,00;

Недјељом не саобраћа!

Аутобуси за Београд ("Голубић")

из К. Вароша 21 час;
из Београда 12,00;

Жељезнице РС

Извод из реда вожње, поласак из Челинца

Важи од 9. 12. 2023. године

За Добој:

4,56; 7,43; 15,43; 19,47

За Бањалуку:

6,03; 9,17; 17,16; 21,05;

Из БЛ за Челинац:

4,39; 7,26; 15,26; 19,30;

ЗА ТАЧНОСТ РЕДА ВОЖЊЕ ОДГОВОРАН ПРЕВОЗНИК!

PREVOZ ROBE TODA

Dejan 066/308-671

-prevoz robe - selidbe BIH - usluge radne snage

Дани отворених врата: дружење полиције са дјецом из челиначких вртића